

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A „jó kereskedő.”

Irta: Dr. Balkányi Kálmán, az O. M. K. E. központi titkára.

Budapest, január 1.

Az országház ormára gyászlobogót fűztek ma délben, estére pedig a napi lapokból értesült az egész főváros, hogy Szabó Kálmán képviselő, a magya országgyűlés számottevő tagja, Debreczen város követe nem él többé.

Nehéz szívvel veszek erőt a meghatottságon, amely újra meg újra el fog e szomorú hír hallatára. Ez az érzés. (gondolom, sőt bizonyos vagyok benne) általános ma egész Debreczenben. Mindnyájan, akik ott nőttünk fel, szeretettel, vonzódással vagy épen halálával gondolunk arra a nemes l. kü. ősz emberre, aki ma kihűlt szívvel fekszik ravatalán.

Bármily nehezemre esik, mégis megpróbálom: a gyásznak megrázó, közvetlen hatása alatt hadd rajzolom meg Szabó Kálmánnak alakját, úgy amint városán, kerületén túl beilleszkedik a közéletbe.

Szabó Kálmán egyéniségének volt egy jellemző vonása, amely működésének minden vonatkozásában észrevehető.

Mint képviselő, mint a törvényhatósági bizottság tagja, mint üzletember, mint családapa kitűnt szívének jóságával, fenkölt gondolkozásával.

A minap adtak ki egy francia könyvet, mely Magnand ról szól, a *jó bíróról*. Ha ehez hasonlóan könyvet akarna valaki írni a *jó kereskedőről*: nem találhatna jobb mintát Szabó Kálmánnál. A jó kereskedő, aki nem akarja megkárosítani a gyárosát, aki nem akar ártani a versenytársának, aki jóakaró tanácsadója a vevőjének: ez volt Szabó Kálmán.

A jó kereskedő, akit magas intelligenciája, szeplőtlen jelleme, nagy tapasztalata a közélet minden terén vezető polcra állít: azért legfőbb büszkeségének mégis azt tartja, hogy tovább is maga vezeti az üzletét. Ilyen volt Szabó Kálmán.

A jó kereskedő, akit kartársai bizalommal és ragaszkodással testületük élére állítottak, aki az ország legnagyobb kamarájának elnöke és az ország legnagyobb kereskedelmi szervezetének, az *Omkenek* alelnöke, egyszersmind ráér, hogy *más foglalkozás terén* is példát adjon eredményes munkájával. Ez a „jó kereskedő”, aki tudott *jó szőlőmivel* is lenni: ez Szabó Kálmán.

Országos perspektívából nézve tehát még jobban kell sajnálnunk Debreczen

város nagytekintélyű követének korai halálát.

A magyar parlamentben oly végtelenül kicsiny a kereskedők száma, hogy Szabó Kálmán kidőlte már azért is nagy csapas, amelyet egyaránt megéreznek a Dorottya-utca jómódu nagykereskedői és az eldugott falvak szegény szatóc-ai. A mi képviselőházunk latájnevek és gazdák háza. Ezért tör nehéz sóhajtas a debreczeni ravatal felé a magyar kereskedők szívéből.

Mert ezeknek az előtörő, sokszor tenézett, gyakran elnyomott kereskedőknek volt méltó vezéralakja Szabó Kálmán. Megértette az idők tanítását, hogy a kereskedők sorsán csak a szervezkedés segíthet. Ezért szegődött társul Sándor Pál mellé és agitált az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés érdekében, mint annak alelnöke.

Hogy az O. M. K. E. gyökeret vert az országban és megerősödött, abban nagy érdeme van Szabó Kálmánnak az O. M. K. E. koszorujához, amelyet Sándor Pál, az elnök visz el a temetésre, tisztelettel és meghatottan fűzöm a megemlékezésnek e szerény levelét.

Legyen áldás a „jó kereskedő” emlékének! Megtört családját pedig vigasztalja meg a Gondviselés.

FELEDÉS.

Óh! Jer, jer! Szomjazva, remegve várlak
Bársonyos szárnyu feledés!
Fájón, remegve vár a lelkem,
Had szálljon immár tovább felettem:
A bú, a köny, a szenvedés!

Ha nem lehet máskép, csókold le pillám,
Selymesen, hosszan, szeliden! . . .
S mielőtt szárnyad tova lendül,
S az ajkam könnyű mosolyba enyhül:
Állítsd meg a szívem!

Zivuska Andor.

A vihar.

Irta: Tony Revillon.

Hatalmas vihar korbácsolta végig a de la Manche partjait. A hátborzongató időjárás szivigható családi jelenetet idézett elő Baudoinéknál.

Kicsiny, említésre sem méltó normand kikötőben történt az eset.

Mme Baudoin, a dúsgazdag birtokosnőnek atyja Caux tartománybeli birtokos volt és leányára végrendeletileg nagy vagyont hagyott hátra. Mme Baudoin férje azonban ennek is hamar nyakára hágott volna, ha ebben a halál meg nem akadályozza. Ura halála után az özvegy úgy tervezte, hogy egyetlen fiának valami gazdag feleséget sze-

rez s így a család vagyonban, birtokban csak gyarapodni fog. Szerencsétlenségére Baudoin Lajos egy halászlányba szeretett bele. A leány apja azonban földhözragadt szegény ember, kinek még csak tulajdon bérkárja sem volt. A fiu minden áron feleségül akarta venni a leányt, de Mme Baudoin sehogysem egyezett bele. A fiu nem tárgyalt. Igen önféjű emberek a bretagiak. Az anya s fiu háboruskodása egy esztendőig tartott. Házasodj meg, jó, nem bánom, — mo dotta az év végén az anya — de még a szemem elé se kerüljön a feleséged, egy filléryi segítséget sem kapsz tőlem, semmit, anig csak én élek! „Ahogy tesszik! felelt Lajos. S a lakadalmat meg is ülték hamarosan.

Öt álló esztendő mult el azóta. Három gyermekük is volt már. Lajos ipjával halászni járt, otthon pedig az asszony a gyermekeket szoptatta. Takarékoskodni kellett. De a szerelem mindent enyhített, soha nem jött az ajkukra panasz. Mme Baudoinhez sem fordultak semmiféle segélyért. Vasárnap, mikor a templomból jövet találkoztak, köszöntek neki, mert hiszen ez kötelesség, az özvegy pedig ilyenkor gögösen egyenesedett ki barna felöltőjében s tovább ment anélkül, hogy viszonozta volna köszönésüket, úgy érezte magát, mintha kígyóra lépett volna. Sem látogatás, sem levélváltás, semminemű érdeklődés egymás iránt. Nem történt más, mint az, hogy a fiatalok köszöntötték s az öreg nem válaszolt. Leg-

utóbb a tengert heves vihar korbácsolta fel s megreszkettette a parti házakat.

Mme Baudoin egyedül lakott szolgálójával, Annával. Ez tipikus, jól megtermelt normann leány volt s úgy nézett ki, mintha egyébre sem született volna, mint a fehér főkötője viselésére.

Anna sopánkodva tördelte kezét:

— Oh, milyen idő! nagyságos asszony; mennyi nyugtalan ember!
— Miféle emberek? — kérdezte csak úgy odavetve az özvegy, s tovább járt-kelt a szobában.

— Hát akiknek a fiuk a tengeren van.

Mme Baudoin megállott.

— Elég — szolt szárazon.

Kézimunkáját vette kezébe, az ég is beborult, sötétedett, az ablak mellé ült.

Anna előtte homlokát az üvegtáblához szoritotta, figyelte az utcát. Mintha megparancsolták volna, hogy hallgasson, időközönként kiáltott fel. Ni, ott a kémény esett le! . . . A borbély réztárnnyérjai hogy repülnek lefelé! . . . Ott meg hogy igyeksenek a rakodóhoz! . . . De mennyi ember! Bizony Isten érdekes volna megtudni, hogy mi történik odalenn.

— Hallgass el már, mormogta az özvegy, ne fecsegi mindig!

Anna elhatározta magában, hogy hallgatni fog, de hiába, mer mindig jobban jobban oda dugta fejét az ablakhoz.

— Nem én! kiáltott fel egyszerre a lábával nagyot dobbantva, soha életemben

„KOBRAK”

**ezipói feltűnően szépek :
ezipói a legjobbak :**

Rizárólagos raktára DEBRECZENBEN, Piacz-utca 42. (Lamprecht palota, Telefon 654.)

Wekerle és Kossuth a helyzetről.

A bank, a véderő és a választójog.

A politikai pártok ujéve.

Az újév alkalmából a koalíció tagjai testületileg tisztelegtek **Wekerle** Sándor miniszterelnöknél, a függetlenségi párti képviselő pedig **Kossuth** Ferenczet keresték föl, hogy jókívánásaikat kifejezték nekik. A két államférfi ez alkalommal fontos ki- jelentéseket tett az aktuális politikai kérdésekről.

Wekerle Sándor miniszterelnök, akit a koalíció nevében **Csizmazia** Endre köszöntött, a többek között ezeket mondta:

— *A bank-kérdésben* arra töreksem, hogy mindenekelőtt a kormány egyetértő eljárását biztosítva, juttassuk érvényre az államjogi és gazdasági szempontokat. *A katonai kérdésekben* pedig az vezérel, hogy akkor, amidőn védőerőnk fejlesztésére *sujabb tetemes költségek vállalásának szüksége előtt állunk*, ennek egyensúlyképp nemzeti érdekeinek s különösen *állami nyelvünk érvényesülésére* kell gondot fektetnünk. Ebben az ő felsége a király és a nemzet közötti ügyben naponta találkozunk ugyan ellentétes áramlatokkal, de azért álláspontunk érvényre jutásába vetett bizodalunk nem kisebbedhetik, mert erőt ad annak belső jogosultsága, szükségessé teszi nemzetközi viszonyaik a megnyugvásában rejlő bizossága. *A választási törvény* tekintetében változatlanul ragaszkodunk kell azokhoz az alapelvekhez, amelyek alapján azt előkészítettük s amelyeket a magyar állam legvitalisabb érdekei szempontjából mel- lőzhetetleneknek kell tartanunk.

nem láttam ilyen időt! **Mme Baudoin** össze- hajtogatta kézi munkáját s ismét járkálni kezdett a szobában fel s le.

Az orkán irtózatos fűtyölését, időközönként vasajtók nyikorgását, a falat verdeső felrántott ablakok zaját lehetett hallani. Az özvegy odament a szolgáló mellé.

— Eh jó! ha olyan nagyon kíváncsi vagy, vedd fel a cipődet s tégy ahogy a többiek teszik: tudd meg az új híreket.

Anna egy pillanat alatt készen volt. Mikor az ajtót betette maga után. **Mme Baudoin** utánna kiáltott: Hamar visszajőj, hogy megmondhasd mi történik odalent.

S tovább folytatta sétáját. A szoba egyik sarkától a más kig összefont karokkal ajkát harapdálva, szokása szerint, végig nézve minden tárgyat.

Tíz perc telt el így.

— Ez az **Anna** még most sem jött vissza.

A szél meg kétszerzett erővel fujt, tombolt.

Hirtelen **Mme Baudoin** tekintete valami tárgyra szegeződött a szoba szegletében; egy kis gyermekágyra.

Azokban a házakban mindent megőriznek, mindent a helyén hagynak!

Ez az ágy a fiáé volt, a **Lajosé**...

A fiu, ki most valahol a tengeren van...

Egy órával azelőtt gondolt reá.

De akkor csak a felnőtt **Lajosra** emlékezett, aki elhagyta őt, a huszonöt éves halászra, a markos, erőteljes férfire, ki azt mondotta neki, mikor megtiltotta, hogy megházasodjék, „Ahogy tetszik” s mégis meg-

Kossuth Ferencet a függetlenségi párt nevében **Teleki** Arvéd gróf üdvözölte, ki válaszában a következő kijelentéseket tette:

Midőn mi elismerjük a *véderő erősítésének szükségét*, számítanunk kell arra, hogy a véderő terén *nemzeti vágyódásainak egy jelentékeny része megvalósul*.

A bankkérdés sima megoldható-ára, — a nemzet akarata irányában — idő kell, hogy komoly kísérlet legyen tehető *a barátságos megegyezésre*.

Ezután **Kossuth** felsorolta, hogy ennek a parlamentnek meg kell még alkotnia a nemzeti irányu *választási törvényt*, a katolikus autonómiát, a sztrájkjog szabályozását és a munka szabadságának megvédését, a demokratikus adóreformot, a tisztviselők szolgálati pragmatikáját s még sok más.

Az alkotmánypárt **Andrássy** Gyula Gyula gróffal, a néppárt pedig **Zichy** Aladár gróffal táviratilag intézték el az üdvözléseket.

Durgió-Szigeti hangverseny

A Zenekedvelők Köre rendezi

Január 5-ikén.

A *Zenekedvelők Köre* az idei évadban immár a negyedik hangversenyét rendezi, s az 1909-ik évi hangversenyek sorozatát is a Kör nyitja meg *é hó 5-ikén* a **Bika** dísztermében.

Már az eddig rendezett, igazán magas színvonalu estélyek műsorát a Kör helyes érzéssel oly változatosan állította össze, hogy a közönség érdeklődését állandóan lekövte tartotta, ami a hangversenyek impon- záns külső lefolyásán is meglátszott, mint

házasodott. Most a gyermeket látta maga előtt aranyoszka hajával, rózsapiros orcájával, égszínké szemével. Visszaemlékezett első döngicséléseire csókjaira és azokra az édes ábrándokra, melyeket ő a kicsi bölcsőjét ringatva szövögetett.

Lehet az ember **Caux** tartománybeli, lehet dús gazdag, lehet akaratos, dacos, lehet köszívű; mégis ez k az emlékezősek, mikor kint úgy zug a vihar, megremegettik a szívét.

— Ez az **Anna** még most sem jött vissza **Leakasztotta** fejkötőjét a fogasról s elment. Mikor az utcára ért, nagy embercsoport zárta el az utját. Két vagy három halászt vettek körül, kiken víztől át meg áztatott ruha s csizma volt. Rémület szállotta meg. Arca halálsápadt lett. Szemei lecsukódtak. Szolgálójára támaszkodott, hogy el ne essék.

— Ez az én hibám, ez az én hibám! ismételte folytonosan s fogai a rémülettől, a félelemtől szinte vacogtak.

Egy kapu alá akarták bevinni. Nem engedte.

— **Anna** — kiáltott fel, — látni akarom őket!

Miféle csoda által, azt nem tudom, de elég az hozzá, hogy úgy ahogy vissza kapta az erejét. A két asszony elindult a ház felé, melyben **Baudoin** **Lajos** lakott.

Anna odaérkezve a kilincsre tette a kezét **Mme Baudoin** belépett.

A ház belseje úgy nézett ki, mint a többi halászkunyhóé.

Kék függönyös ágy lábainál két kis fekvőhely volt, a közepén meg egy bölcső

legutóbb a *Stefániai*-hangversenyénél, amikor is a közönség meg éjfél tájban sem akart hazamenni, hanem újabb és újabb ráadásokat követelt. Viszont az is igaz, hogy amilyen rossz híre volt Debrecennek még két év előtt is művészkörökben ép annyira el vannak most ragadtatva az itt járt művészek a közönség fogadtatásától, és míg az előtt, aki egyszer erre járt, az óvatosan elkerült bennünket a jövőben, most mind visszakivánczozik, és hálás a meleg fogadtatásért és azért, hogy a közönség megérti, méltányolja művészetét. Mint értesülünk, **Stefániai** Imre is kijelentette, hogy bármi kor hajlandó Debrecenben teljesea ingyen, jótékony cél érdekében hangversenyt adni. Jól esik ezt regisztrálnunk, hogy az a szeret, melylyel a művészeket fogadja, nem vesz el nyomtalanul. sőt talán még a város hasznára is fordítható.

A **Durgió** Ilonáról és **Szigeti** Józsefről már megemlékeztünk lapunkban. **Durgió** Ilona ezidő szerint legnagyobb magyar dalénekesnőnk, akit a szigoru mértékkel mérő külföldi sajtó is a legnagyobbak sorába helyezett, elnevezvén őt a *magyar Barbina*-nak. **Szigeti** József fenomenális hegedűjáté- káról pedig a szigoru kritikusok is a legnagyobb elragadtatás hangján emlékeztek meg.

A műsor, mely nem mindennapi élvezetet ígér, a következő:

1. **Csajkovszky**: Hegedűverseny 1. tétel **Szigeti** József.

2. **Rossini**: Ária a „Cenerentola” c. operából **K. Durigó** Ilona.

3. a) **Goldmark**: Air, b) **Mozart**: Menuett. c) **Schubert**: L'abelle **Szigeti** József

1. a) **Wolf**: Gesang **Weyla's**, b) **Wolf**: Citronenfalter im April, c) **Kjerulf**: Ingrid's Lied. d) **L'anne u d'ragent**, e) **Hahn**: Aïmons nous **K. Durigó** Ilona

2. a) **Rubinstein**—**Wieniawsky**: Ro-

A fiatal asszony, ki alig kelt fel még az ágyból, hová jó ideig leszegezte betegsége, egy széken ült. Térdén legkisebb gyermeke játszott, a másik kettő megijedve kötényébe kapaszkodott. Az asszony nem tudott még kimenni, hát szüleit küldötte ki, hogy nézzék meg mi történik, s tudják meg, hol van a férje. Most szivszorongva várta őket haza, nehezen lélegzett, alig tudta elfojtani sirását. Mikor anyósát meglátta, megpróbált felállani:

— Asszonyom...

Az özvegy egyenesen feléje ment: **Leányom**...

Erre a két porontyot karjaira veszi, majd leteszi s hirtelen sirva öleli át őket — **Fuldokló** zokogásban tör ki:

— Szegény kicsinyek!... Tudják-e?..

Nem tudja?!... Istenem!...

A kövér **Anna** már már nyugtalan- kodott. Egyszerre az utcáról kiáltások hallat- szanak.

Örömköltások.

Az ajtó megnyílt. Barátok rokonok tömegének élén **Lajos** áll meg a küszöbön.

Itt van! Itt van!

Egy pillanat alatt mindenki talpon volt. A fiatal asszony férjéhez vánszorog, a kicsinyek a földön csuszva-mászva sietnek apjuk felé. Egyedül **Baudoinné** asszony maradt helyén mozdulatlanul, mint valami szobor.

A halász észrevette, sapkáját lelökve, eléje lépett:

— Anyám!

Az özvegy karjait nyujtá felé.

Fordította: **Balázs János**.

Szobafűtésre

Legfinomabb
porosz szenet
és tatai brikett

legolcsóbban és legpontosabban szállít

HEVESI GYULA

Debreczen. Telefon 376.

mance. b) Hubay; Zefir, c) Sarasate: Zapa teado Szigeti József.

3. a) Szendy: Hej, Jucza Panna, b) Tarnay: A réteken járok. c) Tarnay: Ősz utója d) Kálmán: Tüzet rak a német tábor K. Durigó Ilona.

Kezdeté pontban 8 órakor.

A zongorakíséretet Tarnay Alajos az országos zeneakadémia tanára, a kedvelt komponista látja el, akinek két gyönyörű dala is előadásra kerül.

Jegyek Hegedűs és Sándor cégnél Kossuth u. 11. kaphatók a következő áron: Páholy 20 kor. földszinti ülőhely 5 és 4 kor állóhely 2 korona.

A debreceni színház múltja és jövője.

— Három közlemény. —

Az új esztendő első napjai a reményé a várakozásé. Mások is mindig, most még éppen. Ősi megszokás adta az újév első napjainak az a jellegzetes, melyet itt Debrecenben jelentőssé tesz a vele egybeeső várospolitikai nagy fordulás is. Új emberek, új irányok vetődtek a régi intézmények kormányrudjához. Nagy várakozások feszültségével néz a város népe a munkájuk elé beváltják-e, amit tőlük várnak?

Az új irányításra váró régi intézmények között leginkább várja megoldatlan kérdéseit megoldását a városi színház. A figyelmet ideirányozni célja e közleménynek, mely sem a mai állapotok kritikája nem akar lenni, sem a személyi dolgokkal nem akar foglalkozni. A multon kívánja alapozni a jövőt a jelenhez nincs köze.

A színház kultur-intézmény. Sok ezek közös dolga. Tömegek szórakozása. A legtisztább, legnemesebb, ha jól végzi feladatát. Tömegek nevelője a szó legszebb értelmében, ha e hivatását felismeri és szentnek is tartja. És tömegek tükörképe, ha hiven alkalmazkodik közönségéhez. Egy város egész társadalmi képe tükröződik benne. A milyen a város társadalmi, olyan a színháza. Föltéve, hogy a színház — bármilyen okból — torzképet nem mutat.

Eppen, mert ilyen általános jelentőségű intézmény, vannak fejlődésében a jelenhez nem kötött jelenségei, melyekről nem árt néha napján gondolkozni esni. Kérdések, melyek nem függenek attól, kinek hívják az igazgatót, vagy milyen emberekből áll a színház igazgatósága. Tanulságai a múltból, melyek egyszersmind iránytűi a jövő fejlődésnek. Szóval olyan jelenségei, melyek nem kapcsolódnak szorosan éppen csak a mához, de azért aktuális, mindenkit érdeklő dolgok.

A debreceni színháznak is meg vannak ezek a kérdései. Egyik-másik ma is nyílt kérdés. Nem árt néha megbolygatni őket. Kimutatni, hogyan gyökereznek a multban s milyen irányu fejlődést ígérnek a jövőre.

I. Ilyen kérdés a többek közt a színház igazgatás kérdése. A város vegye-e házi kezelésbe színházát is, mint több más virágzó vállalatát, vagy adja végleg magánvállalkozó kezére s szakítson meg vele minden közösséget? Vagy pedig hagyja-e meg mai felemás állapotában, vállalkozó kezén városi felügyelet alatt?

A kérdés a legnehezebbek közül való, mert itt veszedelem a kísérletezés. Ha tel-

jesen magánvállalkozó kezére megy a színház s a város semmiféle segedelemmel nem járul fenntartásához, nagyon természetes, felügyeletet sem gyakorolhat fölötte. Az is természetes, hogy a vállalkozót semmi más nem fogja vezetni, mint az üzleti érdek. Hogy ez hová vezet? A jó isten tudja. Nagyon valószínűen oda, hogy a város dédelgetett kulturintézménye orfeummá süllyed. A közönség alantabb ösztöneit szolgáló eleven mozi tanyája lenne a Kossuth utcai „muzsateplom”, aminek nevezték s aminek szánták azok, akik oly nemes buzgósággal s áldozatkészséggel építették anno 1866.

Mit mond erre a debreceni színész-változatos viszontagságos története? Azt, hogy a városi magisztrátus ilyen lépésre eddig soha sem szánta el magát. 1798-tól kezdve, mikor az első társulat megjelent a városban s a nagy Wesselényi pátrónus-sága alatt előadásait megkezdte a Fejér Ló udvarán épült nyári szinkörben, nem volt rá eset, hogy a város, mint erkölcsi testület levette volna őriző, figyelő szemét a sűrűn váltakozó társulatokról.

Segítő, gyámolító kezével mindig ott volt az anyagiakkal küszködő uttörő színészek háta mögött. Olyan időben, mikor Pesten csak vendégként tudtak valahogy tengődni az „aktorok”, míg a német színház ugyanott bőséggben élt. Maga Wesselényi elismeri Debreczen érdemeit egy levelében, hol azt írja, hogy a theatrumot állandóul fenntartani sehol sem lehet, csupán „ezen úgy mondhatni, két anya magyar városokban, ugymint Debreczenben és Kolozsváron” állhat meglehetősen.

Mikor Gulácsy Antal táblabíró 1810-ben nemes felbuzdulásában arra vállalkozott, hogy az eddigi vándor társulatok helyett olyat szervez, mely állandóan a városhoz legyen kötve, ajánlatában azt hangsúlyozta, hogy szándéka: ezen társaságot minden másoktól való függéstől elszakasztani és ezen nemes város kebelében az eddig gyakoroltatott felügyelet alatt állandóvá tenni.

Ez a felügyelet a város részéről, valamint az anyagi támogatás jellemző és állandó a színház és város viszonyában. Sőt a viszony egy kilenc évig tartó időszakban még szorosabbra szövődött. Ez volt a debreceni *intendatura* kilenc éve, a debreceni színészetnek — legalább első felében — legvirágzóbb korszaka. Tartott 1866-tól 1875-ig. A színház névleg az u. n. *színházegylet* kezén volt, az ügyeket azonban ennek megbízottja, a színház intendánsa: Kiss Sándor vezette. Erélyes és szakértő ember, akinek keze alatt a debreceni színészet szokatlanul magasra lendült. A színház tagjai elsőrendű művészek: Foltényi, Foltényiné, Mándoky, Együd, Vizvári, Vizváriné, Rónay, Rónayné, Vidor, Szabó Róza Mustó. Ebben a társulatban lépett föl s innen Debreczenből indult tüneményes pályájára *Blaháné Kólesi Luj* a. Olyan társulata sem azelőtt, sem azóta nem volt a debreceni színháznak, mint Kiss Sándor intendáns idejében. A műsorral is, a darabok kiállításával is az akkori lapok egyhangú tanúsága szerint a közönség és kritika nagyon meg volt elégedve. Pedig a kritikai tollat abban az időben Debreczenben nem kisebb művelésű ember forgatta, mint Szana Tamás 1873-ban leköszönt az intendáns s azzal vége szakadt a virágzó állapotnak. A vezetés gyöngye kézre ment át s két év múlva a város felhagyott az intendánsággal. Attért arra a rendszerre, mely manapság is életben van. A színházat vállalkozó igazgató bérli, de a város támogatásával és a színház bizottság útján gyakorolt felügyeleti jogával.

Temesváry. Mándoki Krecsányi Valentin Leszkay Tiszay, Komjáthy sorban váltották fel egymást az igazgatói székben Jobb és kevésbé jó társulatok jöttek és hagyták el a debreceni színházat. Amelyik szerencsésebb kezű igazgató volt, kiváló művészi erőt hozott egyútvé. Sokan közülük itt bontottak szárnyat s ma a fővárosi

színházak erősségei. Közönség és város részéről a pártolás nem hiányzott.

De a rendszer nem vált be. Volt egy eredendő hibája. A városi felügyelet és a színház igazgatósága állandó hadilábon állt egymással. Nagyon természetesen. Az igazgatók a maguk anyagi érdekét nézték, a színház bizottságát pedig más magasabb szempontok vezették. Jóízűség, a darabok megválogatása, a közönség izlésének irányítása, minél jobb színészek gondosan rendezett előadások. Olyan követelések melyeknek a színház igazgatói igyekeztek megfelelni — igazgatásuk mézes heteiben. De mihelyt kissé megmélgedtek, a sok szép ígéret jó szándék elszállt mint a füst. Színházgató és színház bizottság megint hadilábra állott. Régebben t. i. közönség és színház bizottság véleménye fedezte egymást, ha a közönség nem volt megelégedve valamelyik társulattal, a színház bizottság állott a sarkára. A közönségnek rendesen (bár volt kivétel is) minden színházgató két ízben okozott örömet: először, mikor az igazgatói széket elfoglalta és másodsor, mikor otthagyta. Sajátságos dolog, hogy az igazgatók egymástól sok mindenben eltérő egyéniségek voltak, de egyben következetesen egymás nyomán jártak: mindig sokkal jobb társulattal és előadásokkal jöttek, mint a milyennel távoztak. Ezért mondom ezt a rendszer eredendő hibájának. Hiszen világos a dolog. Itt kiegyenlíthetetlen érdek-ellentét munkál. A város segítségével — és pedig igazán bőkezű segítséggel — jön a társulat és igazgató támogatására. Ezek fejtében jogokat gyakorol. Természetesen minél jobb előadásokat kíván s bizonyos erkölcsi cenzurát is gyakorol, vagy gyakorolhat, ha t. i. a színház bizottság tagjai e jogokkal élni akarnak. Az igazgató ellenében a maga anyagi boldogulását nézi. Mit ér neki a jóízűség, ha üres házzal jár. Telt házak mellett békén türi ha a jóízűség nevében ellene háborodik a közlemény. Hát ha nem is harmadik? Teli kassza az egyik serpenyőben magasabb szempontok a másikon. Miért válassza a könnyebbiket, a légiest, az ideálist?

Hiszen igaz, a kettőt össze is lehet egyeztetni. Csak hogy ahhoz ritka talentum kell. Az pedig nem terem minden bokorban. Az ellentét marad ellentétnek, mert benne van a rendszerben, onnan kiküszöbölni alig lehet.

Lehet mégis egy módon. Azon a módon, mely már egyszer bevált. Az intendaturával. De így is csak egy esetben. Ha — és ez nagyon súlyos ha — csakis ha akad olyan embere a városnak, a kiből egyesül szakismeret, jóízűség, tapintat, vezető képesség, aki a maga szemével néz, a maga fejével gondolkodik, aki lelkes buzgósággal csakis feladatának él, más nincs előtte, mint a színház érdeke. Ha van ilyen embere a városnak, állítsa a színház élére, adjon a kezébe hatalmat. A színház föllendül mint müntézet és prosperál mint üzlet. Mástulönben tengődik tovább a rendszer eredendő hibája miatt.

A debreceni lelkészválasztás.

Zih Sándor pártja.

Ma már a választás hetébe léptünk s ha tájékozottságunk nem csal, elmondhatjuk, hogy ma már nem kérdéses, hogy az öt pályázó közül ki lesz a megválasztott debreceni lelkész.

Annyira kialakult a választó közönség véleménye Zih Sándor berettyó-ujfalui lelkész mellett, hogy most már győzedelmes kétségtelen.

Es ez jól van így. Mert utoljára is egy ilyen diszes állás betöltésénél, mint a debreceni papság, nem szabad egyéni érdekeket a közérdeknek s az egyházi nagy érdekeknek előbe helyezni, s mert a mi

akkor cselekszik helyesen, ha liszt, kávé, tea és egyéb fűszer cikkeket az alábbi cégnél szerzi be, mert alig nyílt még, már is a legolcsóbb és legpontosabb bevásárlási forrásnak van elismerve. **Pollák Zsigmond, Hatvan-utca 7. szám.** <<<

Minden házi asszony

hires kálvinista Rómánba tetőtől talpig érdemes ember kell, hogy bekerüljön, olyan ember, aki méltó utóda tud lenni a nagynevű Révésznek s igazi büszkesége egyházunknak; a pályázók közül pedig ilyen egyedül csak Zih Sándor.

Csak igazi örömeinkre szolgál, hogy Debreczen választó közönsége megértette szónokát s jobb meggyőződését követve pártatlan példaadással siet a Zih Sándor táborának zászlaja alá.

Mint értesülünk külföldben a Zih Sándor 100-as végrehajtó bizottsága minden egyes választónak megküldi a Zih Sándor nevével ellátott szavazó-cédulát, hogy azáltal is megkönnyítse a választóközönség helyzetét. Fogadja el minden híve Zih Sándornak ezt a szavazó lapot, írízze meg s január 10 én dobja be a választási urnába, s ez által segítse elő a Zih Sándor győzelmét.

Midőn ezt a választóközönség szives figyelmébe ajánljuk, nem mulaszthatjuk azt sem megjegyezni, miszerint ujesztendő első napján egy titkos küldöttség is kint járt, a jeles szónokot tudtán kívül, meglepetés-szerűen meghallgatni s eredménye igazán meglepetésszerű volt, mert a kintjártak lelkesedése Zih Sándor iránt oly nagy, amilyent leírni talán hűen nem is lehet. Érti már mindenki, hogy Debreczen lelkése más mint Zih Sándor nem lehet s az előzetes aláírással megsekkirozott közönség óhajta már azt a napot, mikor szavazatát Zih Sándorra leadhatja.

Szabó Kálmán meghalt.

1843 — 1909.

A magyar kereskedő és iparos világnak kiválóan érdemes vezérembere dőlt ki az új év első perceiben. Szabó Kálmán, Debreczen III. kerületének országgyűlési képviselője, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke, január elsején hajnali 4 órakor elhunyt. Izzó magyar érzésű, előkelő műveltségű, ideális lelkű és modern fejlődést űző fejjel tökéletesen megértő, különösen kiváló egyénisége országszerte nagy becsülésben részesült és halála közrészvétet támaszt.

Az elhunyt 1843-ban született Debreczenben; atyja előkelő kereskedő volt, fiát is kereskedő pályára nevelte. Kereskedelmi szakképzését Budapesten nyerte, azután külföldre ment és az egész Európát úgyszólván beutazta. Majd atyja kézműáru nagy kereskedésébe lépve azt testvéreivel együtt mostanig fentartotta, naggyá fejlesztette. De nemcsak kiváló kereskedő, hanem kitűnő gazda is volt; hatalmas szőlőtelepe mintaszerű. Hogy azonkívül az ipari tevékenységben is otthon volt, tanúsítja, hogy számos nagy iparvállalat vezetésében részt vett és pedig nemcsak névlegesen, hanem állandó komoly munkával.

A közgazdasági tevékenység minden ágazatában gyakorlatilag, elméletileg képzett és jártas lévén, a közélet terén erősen igénybe is volt véve, számtalan és gyakran terhes teendőit azonban párját ritkító önzetlen önmegtartózkodással, kifáradást, kiábrándulást nem ismerve teljesítette.

Fiatalkora óta tevékeny részt vett Debreczen közéletében. Alig van oly fontosabb ipari, hitelügyi, kereskedelmi mozgalom, melyben a vezetők között ne találjuk volna. A város közügyeinek intézésében komoly szavai kiváló súlylyal bírtak. De nem

volt városában általában olyan kulturális, vagy jótékony mozgalom, melyből részt nem vállalt volna.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara 1895-ben elnökké választotta. Már azelőtt egy évtizedig mint alelnök működött, de azóta tevékenysége legszorosabban összefüggött a kamarai működésével. A debreczeni kamara nagyrafejltségében érdemes része volt.

Debreczen város egyik kerülete 1905. évben országgyűlési képviselővé választotta; azóta tevékeny részt vett az országgyűlés működésében; mindenkor erős hazafias érzéséről, komoly, higgadt gondolkodásáról volt ismeretes. Kivált a bizottságokban buzgó és közhasznú munkásságot fejtett ki. Mint képviselő, mindenkor törhetetlen híve volt gazdasági függetlenségünknek és önállóságunknak.

Közreműködését számtalan országos ipari, kereskedelmi érdekképviseleti szervezkedés is igyekezett megnyerni. Így alelnöke volt az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesületnek, részt vett a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége és a vidéki malomok országos egyesületének vezetésében. Kiváló képességeinek elismeréseként lett az országos ipartanács, az országos iparoktatási tanács, az országos kiállítási központ stb. tagjává.

Szabó Kálmán elhunyt országos részvétet keltett; a táviratok tömegében, melyet a gyászoló család és a kamara kapnak, elsők közt érkeztek Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter és Sztéry József államtitkár részvét-sürgönyei. Vasárnap délelőtt lesz a temetés, melyre az összes magyar kamarák küldöttei összegyűlnek.

Betegsége és halála.

Szabó Kálmán mint a munkában meg-edzett emberek erős szervezetű, egészséges ember volt. Élete kora ifjúságától kezdve munkában telt el és az ő fáradhatatlan munkássága szinte közmondásos lett Debreczenben.

Különösen sokat és nagy kedvvel foglalkozott a szőlőtelepítéssel. Ez neki szellemi munkái után szinte pihenés volt, ami ha testileg igen gyakran ki is fárasztotta, de szellemileg felfrissítette. Megtörtént, hogy néha félnapokig járta a szőlővel beültetett homok dombokat, vagy egy állóhelyben nézte dolgozó munkáit.

A sok fáradtság következtében egyik lábán vizértágulás támadt. Nem sokat törődött a bajjal, amelyet még családja előtt is titkolt, mert nem tulajdonított neki nagy jelentőséget. A baj, bár régi keletű volt; a legutolsó időkhöz nem is vált veszedelmessé, mert Szabó Kálmán szívós szervezete dacolt a betegséggel.

A múlt hetekben azonban újra megérett a lábát mire a lappangó betegség veszedelmes erővel lépett fel. Mintegy tíz nappal ezelőtt ágyba feküdt oly nagy erővel hafalmasodott el rajta a betegség. Kezelő orvosa Ujfalussy József dr. azonnal konstataálta, hogy a baj veszedelmes s tanácsára a család a beteg apjához hivatva Barta Gábor dr. budapesti egyetemi tanárt, aki Ujfalussy József dr. al konziliumot tartott. A két orvos konstataálta, hogy Szabó Kálmán menthetetlen. Betegsége oly előhaladott állapotban volt, hogy segíteni rajta nem lehetett. A vizértágulás gyuladásba ment át s a vér felszivódott a tüdőbe. Ez okozta halálát. Néhány nappal ezelőtt nagy fokú láza lett s a halála előtti napon láza már 40 fokos volt.

A család, látva a beteg nagy és kínos

szünetét, esütörtökön délelőtt táviratilag a beteghez hivatva Fráter Imre dr. t a biharmegyei közpórház nagyhirű sebész főorvosát. Fráter dr. azonban szintén menthetetlennek jelentette ki a beteget, aki pönteken hajnalban 4 órakor szívzólhűdés következtében meghalt.

A család gyászjelentése.

Az elhunyt képviselő gyászaborult gyaládja a ködötkezőkben jelenti végleges bánatát:

Szomorodott szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, szerető apán k. nagyapának testvérnek rokonnak Szabó Kálmán Debreczen szabad királyi város országgyűlési képviselőjének és törvényhatósági tagjának, kereskedőnek, a debreczeni Ipar- és kereskedelmi kamara elnökének az „István” gőzmalom r társaság elnökén k, a debreczeni Első Takarékpénztár és több iparvállalat igazgatósági tagjának f. hó 1 én hajnali 4 órakor életének 65 ik évében történt gyászos elhunytát Kedves halottunk földi részei f. év január hó 3-án délelőtt 11 órakor fognak a Kossuth utca 36 ik számú háznál tartandó gyászszertartás után a Kossuth utcai sarkertbe örök nyugalomnak át adatni. Mely végtisztességtételre a Megboldogultnak rokonait, barátait kartársait és ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1909 január hó 1-én Neje: Özv Szabó Kálmáné szül. Fráter Etelka. Gyermekei: Irén férjével Kaszanyitzky Andorral Margit férjével Havas Gáborral Kata. Unokái: Kaszanyitzky Magda, Olga Sárika Andorka Testvérei sógorai és sógoróni: Mária özv Szabó Jánosné és gyermekei Teréz özv Kaszanyitzky Endréné és gyermekei Emma Róza férjével Kardos Lászlóval és gyermekeivel. Ilona özv Keresztfalvi Antalné és gyermekei Vilma férjével Zádor Lajossal és gyermekeivel. Miklós nejjével Göllt Annával és gyermekeivel Gyula nejjével Jakó Piroskával és gyermekeivel Sándor nejjével Bosznay Etelkával és gyermekeivel. Veronka férjével Rössler Richárdal és gyermekeivel Berta férjével Vecsey Zoltánnal és gyermekeivel. Fráter Zoltán nejjével Borbola Johannával Eráter Ilona férjével Fényes Endrével. Fráter Gizella férjével Sebetics Rajmundal. Dr. Fráter Imre nejjével Jelentsik Erzsébet tel Fráter Erzsike A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

Életrajza.

Szabó Kálmán 1843-ban született Debreczenben. Atyja Szabó Lajos volt, édesanyja váradi Szakáll Veronka, a híres költő leánya Szabó Kálmán gimnáziumi tanulmányait, mint magántanuló végezte A debreczeni ev. ref. főgimnázium négy osztályának elvégzése után a budapesti kereskedelmi akadémiára iratkozott be amelynek elvégzése után nagyobb külföldi városokban folytatta tanulmányait, amely után Debreczenbe jött. 1875 ben vette feleségül Fráter Etelkát, Fráter Imrénének a debreczeni volt szabadelpvüpart elnökének leányát, akinek Fráter Imre dr. vagyváradi főorvos a fivére.

Házasságából három gyermeke született. Szabó Irén, aki Kaszanyitzky Endre nagykereskedőhöz ment férjhez, Margit gömöri Havass Gábor huszárszázados felesége, és Kata, aki ezideig férjezetlen.

Szabó Kálmán körülbelül 40 éves korában kezd szerepelni. A közéleti tevékenységben élénken vesz részt. Ipari kereskedelmi, hitelügyi mozgalomban a vezetők közt találjuk. A város közügyeiben is élénken vesz részt, később pedig törvényhatósági tagja lett Debreczen városán k. Mint törvényhatósági bizottsági tag különösen a világitási vállalat érdekében fejtett ki nagy agitációt. A gázgyár házi kezelésbe vételében igen nagy érdeme van.

Szabó Kálmánt Bánffi-párti programmal választották meg 1905 ben Debreczen III-ik kerülete képviselőjének. Előzőleg 1902.

Villamos ivlámpákat

havi 3 korona kölcsöndijért és villanyvilágítási berendezéseket legolcsóbban készít

FÖLDES SÁNDOR

villanyvilágítás vállalata Piac-u. 26.

évben már fellépett Dobieczy Sándorral szemben képviselőnek, de az akkori szabad- elvű rendszer megbuktatta. Első választása rendkívül lelkes volt, s a szabad vélemény korrektné megnyilatkozása volt a Varga-utcai választókerületben.

A nemzeti küzdelemben kiváló részt vett Szabó Kálmán, tagja volt az alkotmány védő bizottságnak. Mikor pedig a darabont korszak alatt Bánffy Dezső báró ismeretes kijelentését tette a válság megoldásáról, Szabó Kálmán kilépett az újpártból és a függetlenségi pártba csatlakozott.

Amikor a sötét emlékü darabont korszaknak vége lett, az 1906. évi áprilisi általános választásokon egyhangulag választották meg függetlenségi programmal képviselővé.

Mint a parlament tagja részt vett a pénzügyi bizottság minden ülésén. Igen nevezetes volt az a szereplése, amelylyel a kvóta felemelése ellen tiltakozott.

A képviselőház is jeles és kiváló munkást vesztett el benne.

A kereskedelmi kamara gyászja.

Páros gyászlobogó hirdette új napján korán reggel a kamara székületéről, hogy gyászja van a kamarának. Az ébreo város megröppenve tudakolta a hírt s csakhamar elterjedt városszerte, hogy Szabó Kálmán orsz. képviselő, a kamara elnöke hajnali 4 órakor örökre lezárta jószágos szeméit s nemesen dobogó szive örökre elcsendesült.

A kamara a gyászhirot nyomban közölte Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel és Sztéryny József államtitkárral, az ország összes kamaráival a debreceni kamara külső kerületében lakó kultagokkal és mind azokkal, kiknek az értesítést megküldeni illett.

Kivülök gyászjelentést küldött a város hivatalaihoz, az országos és helyi közélet rokon szaku intézményeihez, a kerület iparos- és kereskedő testületeihez.

A kamara gyászjelentése így szól:

Mély fájdalommal tudatjuk a gyászos hírt, hogy nagyérdemű, szeretett elnökünk Szabó Kálmán országgyűlési képviselő ur, 1909. évi január hó 1-én reggel 4 órakor meghalt. Hült porait január hó 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor kiserjük ki a családi gyászaházból (Kossuth utca 36. sz.) az örök nyugalom helyére. Szive jószágának, lelke szépségének, emberi nagységának emlékéit kegyeletes szeretetünk őrizi. Debrecen, 1909. január 1. A debreceni kereskedelmi és iparkamara.

Sztéryny József államtitkár a gyászos hír vétele után rögtön telefonon is sietett részvéte kifejezésével, egyszersmind érdek lődött a megdöbbentő és váratlan eset körülményei iránt, kifejezte óhaját, hogy szeretett és annyira tisztelt barátja temetésén személyesen is részt óhajtana venni, ha lehetséges volna a temetése határidejét a déli gyorsvonat megérkezése utáni időre kitolni. Ezt azonban a gyászoló család már lehetőségesnek nem találta, mert a temetésre minden intézkedést meg tett.

A temetés tehát vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. A kamara elnöksége még a délelött folyamán elnöki tanácsulást tartott s intézkedett a kamara részvéte és a temetésen való részvevésének részletei iránt.

Délben az elnöki tanács tagjai részvét látogatást tettek a megboldogult családjánál s az elhunytak ravatalára helyezték a kamara koszoruját, lila szalagján e felirattal:

„Felejtetlen nagyérdemű elnökének — a debreceni kereskedelmi és iparkamara.”

Ertesítette egyszersmind az elnökség a kamara bel- és kultagjait, hogy a kamara testületileg vesz részt a temetésen s a tagok és a kamara vendégei a kamara nagy gyűléstermében gyülekeznek délelött 10 órakor.

A sirnál a kamara nevében Szávay Gyula titkár mond búcsuztatót.

Eközben már sorra érkeztek az ország minden részéből a végtelen fájdalomról és megdöbbentésről tanuskodó részvét-táviratok.

Részvét-táviratokat küldtek: Kossuth Ferenc keresk. miniszter, Sztéryny József államtitkár, az aradi, beszercebányai, brassyói, budapesti, győri, kassai, kolozsvári, marosvásárhelyi, miskolci, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, szegedi, temesvári és a fumei kamara. — A kamarák óriási közös koszorut helyeznek a ravatalra és küldött-ségileg vesznek részt a temetésen.

Szabó Kálmán emlékezetének külön ünnepi közgyűlést szentel a kamara, melynek határidejét az elnökség január 14-én délelött 11 órára tűzte ki. Valószínű, hogy ugyanazon napon a délutáni rendes közgyűlésen történik meg az elnöki szék betöltése is.

Szabó Kálmán halálával a beltalok sorában is megüresedett egy hely, erre az elnökség Kaszanyitzky Endrét, mint soron következő póttalot hívta be.

Kossuth és Sztéryny részvéte.

A kereskedelemügyi miniszter és az államtitkár a következő részvét táviratokat küldték a kamarának:

Öszinte részvétellel értesülök a kamara kiváló elnökének Szabó Kálmán orsz. képviselőnek haláláról, a hazai ipar és kereskedelem kipróbált munkaerőt vesztett benne. Fogadja a kamara igaz részvétem kifejezését.

Kossuth.

Mélyen merendített a kamara érdem-dus elnökének Szabó Kálmán halála. Fogadja a kamara legbensőbb részvétemnek kifejezését. A boldogultban régi, harcokban edzett vezetője ipari és kereskedelmi érdekeinknek dől ki a sorból, kinek hiányát soká fogjuk érezni.

Sztéryny.

Az Omke és a budapesti kamara.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara a következő részvét-táviratot küldte:

„Nagyérdemű kiváló elnökének halála a debreceni kamara határain túl is gyászba borította a magyar kereskedők és iparosok széles köreit. Fajdalom, gyre kissebbedik ama hivatottak száma, akik nemzetünk jövő nagyságát erősödő közgazdaságunkban látva, önfeláldozó munkásságukat a kereskedelem és ipar általános érdekeinek szentelik. Fogadja szeretett testvérkamara mélyen érzett, benső részvéteink öszinte kifejezését. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara — Lánzy Leó elnök, Fritz Péter titkár.”

Az Omke részvét-távirata a következő:

„Mély fájdalommal értesülünk a kamara érdem-dus elnökének, Szabó Kálmán elhunytáról. Az Önök vesztesége az egész magyar kereskedelemé, melynek megboldogult egyik legerősebb munkása legmegbízhatóbb támasza volt, lelkes vezér harcosa volt ő egyesülésünknek is, valamint minden érdemes közügynek. Emlékét halálával és tisztelettel fogjuk őrizni. Fogadja a kamara mély és öszinte részvéteink kifejezését. A temetésen egyesülésünket Sándor Pál elnökünk fogja képviselni. — Az országos magyar kereskedelmi egyesülés elnöksége.”

A többi részvét-táviratok.

A családhoz a mai nap folyamán még a következő táviratok érkeztek:

Mélyen fájdalommal kiváló képviselőtársam és elvbarátom halálát és az egész gyászoló család előtt öszinte részvéteimet nyilvánítottam.

Justh Gyula

a képviselőház elnöke.

Lelki gyászokban öszintén osztozom.

Tóth János,
államtitkár.

Mélyen megrendülve gyászolom felejtetetlen kedves barátomat, mindnyájunk által szeretett és nagyabecsült puritán lelkű hazafit, az igaz embert. Tudom, nem vigasztalhatom, de kérem a jó Istent adjon erőt Nagyságos asszonyomnak és mélyen tisztelt családjának a rájuk mért csapás elviselésére.

Bakonyi Samu.

Nagy gyászukban fogadják a becsületes magyar és baráti szivek meleg rokonszorosítását.

Rákosi Viktor.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége a megboldogult, érdemekben dus Szabó Kálmán elhunytával megleghangu levélben fejezte ki a családnak öszinte és igaz részvéteit, mely szövetség az elhunytban farradhatatlan és ügybuzgó igazgatósági tagját vesztette el.

Debreczen város közönsége nevében a családnak Kovács József polgármester fejezi ki részvéteit.

Táviratilag fejezték ki még részvéteiket: Zsedényi és neje, dr. Fráter Imre és felesége, Rimanóczy és neje, Jelencsik Istvánné, Szuper Géza és neje, özv. Havasné és családja, Szebetics Rajmond gárdaőrnagy és felesége Lauth Aurélné, István gőzmalom Takarékpénztártól stb.

A temetés.

Szabó Kálmán temetése holnap vasárnap délelött 11 órakor fog végbemenni. A halottas házat már is elborították a koszoruk nagy tömege.

Koszorut helyezett a kopor-óra Debreczen város közönsége nevében a tanács a következő felirattal:

Öszinte részvétellel Debreczen város közönsége:

A temetés a gyászaházról fog lefolyni. A temetési szertartást Szele György lelkész fogja végezni.

A kereskedelmi minisztérium részéről a kamarai szakosztály vezetője, Micsah Endre min. osztálytanácsos és Fodor Jenő dr. min. titkár vesznek részt a temetésen. az Omke t melynek az elhunyt központi alelnöke volt, Sándor Pál elnök fogja képviselni.

A kassai kamara részéről Siposs Gyula elnök, dr. Siposs Aladár és két kamarai tag, a nagyvárad kamara részéről Huzella Gyula alelnök már este megérkeztek, a kolozsvári kamara részéről Tamásy Lajos alelnök és dr. Gáman József titkár a marosvásárhelyitől Taussig Béla alelnök és Szakács Péter titkár, a szegeditől Szarvady elnök, a sopronitól Ullien elnök; valamint a többi kamarák küldöttei is az éjjel érkeztek meg.

A kamarai képviselők délelött 10 órakor a debreceni kamara gyűléstermében (Piacz utca 69 sz. I. em.) találkoznak.

Színház.

Műsor:

Vasárnap délután „Viola az alföldi haramia” népszínmű.

Este Dollárkirálynő, operette.

Hétfőn: Tolvaj, dráma. B) bérlet.

— A színházi iroda jelentése. Ma este kerül színre a Dollárkirálynő ez időnyben tizedszer. Mi sem bizonyítja jobban e kiváló operettenek népszerűségét, mint az, hogy a mai előadásra a páholyok és földszinti ülőhelyek nagyobb része már elővéltelben elkel. — Hétfőn kerül színre Bernstein világhírű drámája „Tolvaj” új betanulással. Kedden pedig a „Gépirókissasszony” premierje lesz, melyre nagyban készül az operette-személyzet. E héten kerül színre még Sulliman bájos zenéjű operettje a „Micado” új betanulással. Ma délután Torma Zsiga betegsége miatt „Koldusgróf” helyett „Viola, az alföldi haramia” adatik mérsékelt helyárrakkal.

Matild krém,

kenős, szappan. Matild szépítő szerekek párja nincs lesovás a legvastagabb szeplőt, májtól, vimedil, vagy bármely bőrszifító dolgot. A Matild krém teljesen zsírtalan, puder alá nappali használatra remek ráncföldő, 5 perc alatt fehérit a kézörnek is utólérhetetlen fehéritője, finomítója. Ártalmas anyagot hiányt, ólmot nem tartalmaz.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ha nem használ, árát visszaadom

Kétzázezer halott — — egy milliárd kár.

A délolaszországi földrengés borzalmai.

Budapesti családok katasztrófája.

Hivatalosan és körülbelül pontos adatok alapján megállapították, hogy a délolaszországi földrengés a tüzzel és vízzel párosulva *kétzázezer áldozatot követelt és egy milliárd kárt okozott.* Messzina és Calabria, a két virágzó olasz város csak romhalmis, egész comó kisebb község szörnyű pusztulás képet mutatja, mindezekhez pedig 200.000 halott; így köszöntött be Olaszországban az 1909 év.

Személyvonat a hullámokban.

Reggio di Calabria, január 2. Reggi Lazzari és Bagnara között az egész partvidék elpusztult. Egy hatalmas hullám Villa San Giovanni közelében magával rántott egy személyvonatot. Este a vasut vonalat ismét helyreállították. A sebesülteket számos olasz és angol csomagszállító gőzös segítségével elszállítják.

A királyné ápolja a betegeket.

Milano, január 2. Messzinában a mentés munkája közben három orosz matróz életét vesztette el. *Elna* királyné egyszerű asszonynak öltözve buzgólkodik a mentési munkálatoknál és lelkesítő szavakkal biztatja a munkásokat és katonákat, kik a romok alól a sebesülteket és halottakat ássák ki. *A királyné két nap óta virraszt a kórháznak berendezett Regina Margherita hajó fedélzetén, a betegeket ápolva és köztöztetve, miközben mint egy közönséges ápolónő a betegek hordozásánál is segédkezik.* Néha, a nagyon is szomorú látványoknál a királyné csak nagynehezen tudja könyeit visszafojtani.

Budapesti áldozatok?

A délolaszországi katasztrófa Budapestben is leirhatatlan pánikot s aggodalmat keltett. Több előkelő fővárosi családról, akik Olaszországban s nevezetesen Szicíliában tartózkodnak, a katasztrófa óta *semmi hír nem érkezik.* Tass Pál koronaügyész helyettes felelősségével Szicíliában tartózkodott, a katasztrófa óta azonban semmi életjelt nem adtak magukról. Hozzá tartozóik többször távirati uton érdeklődtek az olasz konzulátusi hivatalban, azonban erre sem érkezett válasz.

Hódossy Imre, az ismert politikus, feleségével, menyével és fiával *Hódossy Gedeon dr.-ral* szintén Szicíliában tartózkodott.

December 15 én irtak utójára haza, azóta azonban levél nem érkezett. *Hódossynak* egy rokona három táviratot küldött, sőt ma a magyar főposta hivatal táviratilag kereste meg az olasz főpostahivatalt, azonban *sem mire sem érkezett felelet.* A két előkelő család

iránt, akiket fővárosszerte ismernek, nagy az érdeklődés s agódnak, hogy ők szintén a délolaszországi katasztrófa áldozatai lettek.

A kikoszarozott táncos merénylete

Egy tiszadobi leány tragédiája.

Gyilkosság a hiúsáért.

A megrázó, drámai erejű népszínművelnek egy igazi jelenete játszódott le újév napján Tiszadobon. Egy romantikus lelkű fiatal ember, a fölötti bánatában, hogy egy mulatságon, a falu legszébb hajadonja, tánc közben kikoszarozta, gyilkosságra vetemedt. Nem bírta el a szégyent, hogy őt mindenki szemeláttára mellőttek s azért ma megleste a leányt s revolverével háromszor rálőtt, majd pedig maga ellen fordította a fegyvert. A véres drámáról az alábbi rézleteket jelenti tudósítónk:

Karácsony másodnapján, a régi szokás hoz híven, nagy táncmulatságot rendeztek a fiatalok Tiszadobon. A mulatságon ott volt a falu legszebb leánya is a 18 éves *Porkolab* Juliska. Minden legény kitüntetésnek vehette ha ezzel a leánnyal táncolhatott.

Balogh Bálint, fiatal közműves legény, aki Büdszentmihályról jött át erre a mulatságra, szintén részesülni akart ebben a nagy kegyben s táncra kérte föl a szép Juliskát, aki azonban büszkén kikoszarozta a esinos legényt. *Balogh* Bálint arcát előntötte a szégyen pírja s öklét fölemelve szölt oda a szép lánynak.

— *Megbánja ezt még maga Porkolab* Juliska!

Ez, ugy látszik nem is volt üres fenyegetés, mert *Balogh* azóta mindig fegyverrel járt s örökösen leselkedett a leányra. Újév első napján ütött is a leszámolás órája. Tegnap délután megvárta a leányt s aztán hirtelen eléje ugrott s revolverével háromszor rálőtt. Az első lövés a leány fejét találta, aki halálos sérülésekkel esett össze. Ezután *Balogh* magára lőtt. Mindkettő állapota súlyos. A merénylő legényt Büdszentmihályra szállították.

Hirek.

A közönséghez.

Az ujesztendőre, amikor mindenki megújodott lélekkel, friss vágyakozással néz a jövő elé, mi is levetettük régi, kipróbált köntösünket, hogy az előrehaladott kor színvonalához mérten olyan alakban jelenjünk meg közönségünk előtt, amely külső formájában tetszetősebb, tartalmát tekintve pedig még értékesebb legyen.

A *Debreceni Független Ujság* külső képe a mai nappal megváltozott. Nagyobb arányban és kiterjedtebb szö-

vegben köszöntjük olvasóinkat. Nem nagybangu reklámmal s vásári harangozással adjuk tudomására előfizetőinknek és barátainknak, hogy lapunk, az ujságtetnikai, a modern külső hirszolgaát, az érdekesítő változatosság és belletrisztikai csemegéknek izléses s mindég diszkrét megteremtésével olyan hatalmas lépést tett, amely e büszkék vagyunk.

Azzal, hogy a *Debreceni Független Ujság*-ot színesebb keretben, még frissebb, élénkebb szelében nyújtjuk át előfizetőinknek, ama kötelességünk egy részét váljuk be, amit programunkban megígértünk. Hisszük, hogy a mi közönségünk, amely híven, becsületesen kitartott mellettünk most még melegebb jóakarattal karolja föl munkásságunkat s megvagyunk győződve, hogy Debreczen város olvasóközönségének az a tábora, amely a napi sajtóból csinált pontosságot, energikus igazmondást s finom ötleteket s az csemények hü regisztrálását várja, szintén barátaink s támogatóink légiójába fog sorakozni.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a református templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: A nagytemplomban prédikál *Csokonay József* s. lelkész, a kistemplomban *Kiss Albert* s. lelkész, Kossuth-utcai templomban *Szele Miklós* s. lelkész, az iszapolytemplomban *Tóth Kálmán* lelkész, Csapó-kertben *Cs. Tóth Lajos* hittanhallgató, Homokkertben *Sárközy Lajos* szénior. Szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár.

— **Újévi tisztelgések.** Szokássá vált Debreczenben, hogy a város tisztikara minden újév napján tiszteleg a polgármester előtt. Az újévi tisztelgés az idén sem maradt el. A tisztikar nevében *Vecsey Imre* főjegyző üdvözölte *Kovács József* polgármestert, ki meleg hangon köszönte meg a jó kívánságokat. A polgármester beszéde után az egész tisztikar átvonult a megyeházára, ahol *Kovács József* polgármester üdvözölte *Weszprémy Zoltán* főispánt, kérve őt, mint a kormány bizalmasát, Debreczen város ügyeinek támogatására. *Weszprémy Zoltán* főispán megköszönte a gratulációkat s biztosította a tisztikart támogatásáról.

— **Sándor Pál Debreczenben.** Sándor Pál, a Lipótváros országgyűlési képviselője, az O. M. K. E. elnöke Debreczenbe érkezett, hogy részt vegyen képviselőtársának, *Szabó Kálmán*nak temetésén az O. M. K. E. képviselőletében, amelynek a boldogult *Szabó Kálmán* az alelnöke volt. Sándor Pál a vasutól a gyászoló család házához hajtatott és elhelyezte az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés koszorúját a ravatalra. Az Omke elnöke holnap utazik vissza a fővárosba.

— **A vágóhidigazgató helyettese.** *Csáky István*, vágóhidi igazgató, a husvizsgálati tanfolyam hallgatására egy időre Budapestre utazott. Helyetteséül *Weszprémy Zoltán* főispán, *Steiner Jakab* állatorvost nevezte ki.

— **Frohner Géza meghalt.** *Frohner Géza*, a városi villágítási vállalat főkönyvelője, Debreczen köztisztviselőiben álló érdemes polgára ma 45 éves korában Budapesten meghalt. Ezelőtt három héttel valahogy vérmérgezést kapott és felutazott Budapestre,

Senki ne vásároljon

addig könyvet, zeneművet, levélpapírt, vagy más hasonló cikket, míg előbb **Aozél Henrik antiquariumát** (Piacz-u. a ref. kistemplommal szemben) fel nem kereste, ahol minden e szakmába vágó cikkek **mesés olcsó árban** kaphatók. — Tessék próbát tenni. Telefon 575

HRABÉCZY FEST, MOS, TISZTÍT

DEBRECZEN, SZÉCHÉNYI-UTCA 42.

ahol megoperálták. Az operáció azonban nem hozta a kívánt gyógyulást és Frohner Géza tegnap este hirtelen meghalt. Halála hírére a városban élénk részvétellel fogadták.

— **A Divat Szalon**, magyar olvasóközönségünk e jóságáért méltán kedvelt családi lapja, immár XXII. évfolyamát járja. Minden dícséretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőltek és olvasóik csatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város és nincs magyar uriház, a hol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várnák a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a *Divat Szalont*. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen is meg kell becsülnünk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására, hanem takarékosra és munkára tanítja. A *Divat Szalon* ugyanis igen kevés teret enged az ugynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt nevetség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűséghez tartozik, és e helyett a valóban szép, elegáns, praktikus öltözékek kalapok stb. készítését tanítja. A *Divat Szalon* ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott toilettek otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevékenységre ösztönzi e lap olvasóit az iparművészeti munkák tanításával, háztartásvonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szép irodalmi részzel s egy jóvaló gyermeklappal ad a tudnivalók mellé nemes szórakozást is. A *Divat Szalon* külső kiállítása méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, díszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott *illusztrációi* mind sikeresen sorakoznak ahhoz, hogy a magyar olvasóközönség ez években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emeljék. A *Divat Szalon* különben *olcsóságban* is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K., félévre 6 K. és negyed-évre 3 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a *Divat Szalon* kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü-ut 5. sz.

— **Köszönetnyilvánítás.** A „Fehér” szalonnában székelő „Szei” asztaltársaság a Fittér egyesület javára 10 kor. Stégmüller Árpád keszoru megváltás címén szintén 10 koronát juttatott hozzám az egyház javára, a miért is fogadják hálás köszönetemet Martny Lajos fejeztet.

— **Zenekari próba.** A Debreczeni Zenekedvelők Körének zenekara hétfőn, 4-ikén este a Zenede helyiségében próbát tart, melyre a zenekari tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Gyujtogatás Mikepércsen.** Mikepércsen, az utóbbi időben, sűrűn egymásután fordultak elő gyujtogatások. Tegnapi még eddig ismeretlen tettesek, a nagyváradi káptalan tulajdonát képező dohányházát gyujtották föl s ugyancsak hatalmas károkat okoztak. A csendőrség megindította a gyujtogatók kézrekerítése iránt a nyomozást.

— **Weidt Lucy Debreczenben.** A zenekedvelők társaságának legközelebbi hangversenye olyan művészi esemény lesz, amilyenre alig emlékszünk Debreczenben. Weidt Lucy, a bécsi operaház első énekesnője jön le hozzánk Gyönyörű műsorát Brahms, Wolf Strauss, Schumann és Ponchielli műveiben állította össze. Kivüle dr. Molnár Géza egyetemi és zeneakadémiai tanár, Polónyi Elemér zongoraművész és Földesi gordonkaművész fognak szerepelni. Dr. Molnár Géza szabadelőadást tart a zenéről. A kitűnő előadó a vidéki zeneesték fontosságát méltatja. A zongorasámot Schumann, Rubinstein és a Mendelssohn művei

szolgáltatják Polónyi pompás előadásában. A csodás technikával rendelkező Földesi, készültségének megfelelő hatalmas darabjait, Goltermann Sarasate és Paganini darabjait szolgálta. A hangverseny f. hó 12-én este fél 8 órakor lesz az Arany Bika szálló dísztermében.

— **Köszönetnyilvánítás.** Erős Jakab ur a Magyar Király kávéház tulajdonosa Szilveszter esti gyűjtésből kifolyólag 30 koronát juttatott hozzám a szegény gyermekek felruházása czéljára. Hálás köszönetemet fejezem ki a szegények nevében emberbaráti törekvéseit. A polgári szultársaság elnöksége.

— **Garázdálkodó utász.** A debreceni rendőrség tegnap este letartóztatta Nyilas József szegedi utászt aki a Róth-féle korcsmában Szoboszlai Ferenc debreceni rendőrt kardjával megakartá sebesíteni. Az utászt átadták a katonai hatóságnak.

— **Ruhakészítés.** Szoknya, blousok, costümök és kabátokat készít mérték szerint lezayorsabbban, legzebbben és legolcsóbban Rózsa Ignácz műhelyében Kistemplombázár.

— **Gummi különlegességek** Györf Sándor készítésénél Simonnfy. 2. sz. a.

— **A Debreczeni Leszámoló bank** m. sz. (Piszc utca a 49. tépóstával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít

— **Dr. Katoza Mihály** sárospataki homeopata orvos, ismét rendelt Debreczenben f. hó 7-ikén, és 8-ikán d. e. 11 óráig Darabos u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő és gyomorbetegségek számosan szoktak felkeresni a sikeres gyógyításairól jól ismert orvost.

— **Eredeti tréfas tombola nyerevény tárgyak, tombola jegyek és teljes tombola összeállítások a legolcsóbban kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4 szám.**

— **Bálbizottságok figyelmébe ajánlja** kiváló szép társrend készítményeit Dávid házy Kálmán és Társa könyvkötő és díszműves üzlete, ahol egészen új modorban, művészi kivitelben készülnek tánczrendek és rendező-jelvények.

— **Kugler cukorkák** eredeti csomagolásban fél és 1 gnos eredeti fadobozokban, valamint színházi csomagokban kaphatók a Hegedűs és Sándor cégnél Kossuth utca 11. Naponta friss szállítmány. Telefon szám 54.

— **Divatos őszi és téli Női és Leány felöltöket, botkát, model kalapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa f. le. áruházában Kistemplombázár lehet mármintól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **Téli kutyáinkat** Sebő Sándor nál szerezzük be Debreczen Piszc-u. 12 szám. (Stenczinger ház)

Egylet.

— **A zenekedvelők körének vegyese énekkara** a karácsonyi szünet leteltével holnapután, hétfőn, január 4-én, délután hat órakor együttes próbát tart. Kér m az összes tagokat, hölgyeket és urakat, a pontos megjelenésre. Tisztelettel Husz Lajos.

Önmagát és gyermekeit a **köhögéstől** retkedtségtől, katarrhustól, elnyálkosodástól, gőres és számar huruttól megakartja szabadítani, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott **KAISEK-féle mell-caramellákat** a 8 fonyóval **5500** kö jegyzőileg igazolt bizonyítvány erről. Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 50 fill. Ka ható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna droguerában Útfőhárton: Tron Gyula gyógyszerésznél, Páspökladányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

8 4/909.

Pályázati hirdetés.

mely szerint a kerületi munkabiztosító pénztár igazgatóságának f. év december hó 7-én hozott határozata alapján Debreczen város területén a pénztári szülésznői állás rendszeresítettven, ezen egyenként 350 korona évi javadalmazással egybekötött állásokra zennel pályázatot hirdetek.

Felhivom pályázni kívánó szülésznőket, hogy kérvényeiket szolgálati okmányaikkal kellőkép felszerelve a pénztár igazgatói hivatalában f. év január hó 15 déli 12 órájáig adják be, mivel elkésztettek figy. lembe nem vétetnek.

Az állás elfoglalásával járó kötelezettségek, a pénztári szülésznők szolgálati szabályzatában foglalván, fenti hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1909. január 1-én.

Dávidházy Kálmán, elnök

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannáknál:

1 liter háztartási	28 fillér
1 liter szalon	32 „
1 liter csillár	36 „
1 liter amerikai csillár olaj	40 „

a legpontosabban eszközi

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.

Volt Tereiféle üzlet Hatvan u. 13. sz. Telefon 621.

3873.—1908 távvisz

Árverési hirdetés kivonat.

A derecskei kir. Járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Sarrói népbank végrehajátának özv. Szántó Gyuláné által képviselt kiskoru Szántó Gyula és társai bpesii lathok ellen folytatott végrehajátási ügyében 130 kor. tőke, annak 1907. decz. hó 3-tól járó 6% kamata 49 kor. 10 fillérben megállapított végrehajátási és az árverés keréért jelenlegi 21 Kor 30 fillérben megállapított, valamint a még felmerülő költésekből álló követelése kielégítése czéljából a derecskei kir. járásbírósa területén levő a tépei 60 számú helyben A I 379, 380. hrsz. bel-össgr 1584, 2116 2184, 2461, 2462 hrsz. a felvett külső szántóföldekre és pedig a 2462. hrsz. ingatlanra azzal hogy az arra a berettyó vízszabályozó társulat javára bekebelezett szolgálmi jog nem érintetik, epsegben marad együttesen 989 kor. nában megállapított kikiáltási árban a végrehajátási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1909 évi márczius hó 23 napjának d. e. 9 óráját Tépe község Lázához kitűzte.

Kikiáltási ár a b.c-ár 989 kor., azonban az árverésre kitett ingatlan a kikiáltási ár kétharmad részén a ul eladatni nem fog. A lánatpénz az ingatlanok 10%-a, vagyis 98 kor 90 fill. összeg. Az árverési szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni, vagy az 1881 LX. t. sz. 170 §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldötnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság mint tkvi hatóságnak, ugy Tépe község előlj róságánál tekinthetők meg.

A kir. Járásbírósa mint telekkönyvi hatóság

Derecske. 1908. decz. hó 17.

Jákó, kir. járásbíró.

Legmagasabb árban

veszek használt lisztes és korpás zsákokat, valamint petrolumos, olajos, kátrányos és denaturált szeszes hordókat, valamint 1 és fél literes üvegeket.
Telefon 652.

Pollák Zsigmond
Hatvan-u. 7.

Pavlovits és Szilágyi

műpítész és építő mesterek építési vállalata
Debreczen, Piacz u. 42. (Lamprecht-palota.)
Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel. — Épületek felépítése, szakszerű kivitelben — Lakás berendezések tervezése. — Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok.

500 koron t

szetek annak, ki a Ba Tilla fogvizének használatát mellett átvette 80 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büdlik. Ba Tilla-Winkle Ede, Wien, 19/1., Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és élelmiszerárban — Csak a Ba Tilla fogvis" kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bé mentve küldök füveget 5 kor. 80 fillérért Kapható Debreczen: Mihálovits Jenő gyógyszerárára a „Kigyó"-hoz.

Eredeti és új

Bösendorfer

valamint

Wirth zongorák,

a helybelli piacon kizárólag

Szendró Sándor

zongora és hangszerraktárban kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR" zongorák hárfá-pedállal. Előnyös zongora bérlés.

Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltnék. The Gramophon Ltd féle beszélő gépek és lemezek.

Eredeti gramophonok 70 kor.-től feljebb.

Üzleteliségi Szí. Anna-utca 3.

Fráter Loránd

nagy hangverseny

1909. január hó 10-én

az „Arany Bika" szálló dísztermében

vasárnap este 8 órakor

Paulay Erzsike

a Nemzeti színház művésznője és

Tarnay Alajos

országos Zeneakadémia tanár zongora művész közreműködésével.

Jegyek kaphatók:

Csáthy Ferencz

könyvkereskedésében

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes ujdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonyoknak, bál-, társaságra és utcai tolettnek és blouszoknak, bélesnek stb. való** K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Csakis jótállás mellett szolid se yemzővetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co Lk. utca U.18. (Svájcz.)
2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosági és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Piacz-utca 77. sz. sz. udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkálataival foglalkozik. — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti.

Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Még csak néhány napig!

Huzás már 1908. Deczember 30-án.

Magyar királyi

jótekonyczélú álamorsjáték

Főnyeremény 150,000 kor. készpénzben.

Az összes nyeremények összege 305.000 korona.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottdőlvédéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamint postai, adó-vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottdőlvédéki igazgatóság.

150000 korona vagyonnal

biró hajadon,

földbirtokos leánya, 21 éves férjet keres Azonkívül még több száz vagyonos parthie előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfelelhettünk. Forduljon minden házasulandó Schlesinger céghez, Berlin 18.

Sebesedések

legyenek azok bármint természetiek, gondosan megvédendők minden tisztatlanság ellen, mert ennal a legkisebb seb is elmérsesedik és nehezen gyógyuló sebet idézhet elő. 40 éve már, hogy a megpublító húskentés, Prágai háskentés név alatt, mint egy nélkülözhetetlen köztér ismeretes

Ez megvédi a sebet, csillapítja a gyulladást és fájdalmat, udítóan hat és elősegíti a gyógyulást. Postaszékküldés naponta

1 doboz 70 f. Postán K 16 f. előre küldéssel 4 doboz 7 kor. előre küldéssel 10 doboz. Ausztria-Magyarország bármely részébe bérmenten szállítatik. A csomag minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

PÓRAKTAR:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

a „Fekete-sas" gyógyszerárban

Prága, Kleinsello, Nerudagasse sarkán 203. sz.

Raktár: Ausztria-Magyarország gyógyszerárban.

Az „Altwater" likörgyár

Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító József főherceg ő fenségének kamarai szállítója

Budapesten, ajánlja

„Altwater" Likörjét

és minden egyéb finom likörkészítményeit valamint a legutóbbi termésből ezüst üstben befont

Málnaszörpöt.

Köhögés gyermeknek és felnőtteknek

orvosok legjobb eredményrel rendelik

Thymomel Scillae

mint kitűnő nyálkaoldó, nyálka elköltető a gőrcs köhögést csillapító és megnyugtató és a lélegzési nehézséget feloldó és ennek tömegtét apasztó szer. — Az orvosok százai a Thymomel Scillae-t jóváhagyták és annak gyors, meglepő hatását előmérték a számárhurtnál és sok más gőrcs köhögésnél

Tessék megkérdezni orvosát.

1 üveg K 2.20. Postán franco a pénz előleges beküldése mellett K 2.90 3 üveg előre beküldve K 7.— 10 üveg előre beküldve K 20.—

Készítő és főraktár:

B. Fragner's Apotheke

k. u. k. Haflieferant

Prag-III. 203. sz.

Kapható minden gyógyszerárban.

Figyeljünk a szer

nevére készítőjére,

és a védjegyre.

Menyasszonyok és vőlegények

saját érdekükben keressék fel

ajándék

Pintér Gusztáv

tárgyak

ékszerészt és órát

Piac-utca a nagytrafik mellett.

hol legjobban és legolcsóbban

beszerezhetik jeggyűrű, óra,

láncz, karperec, fülbevaló, ezüst

éveszközök stb. szükségletüket

ajándék

Javítások

tárgyak

a legjobban és legpontosabban

eszközölkötnék.

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAMA**

csak a zöld apácával mint védjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2, vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges-utazó-családi üveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thierry Centifolium — Kenőcs.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.

A legjobb háziszerek gyomoraj, gyomorégés, gőrcs köhögés, mellbaj, belső részek gyuladása, kősvény tagszaggatás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, mindenféle sérlemek stb. ellen. — Így tessék czimezni:

védőangyal gyógyszerár **Thierry A.,** Pragrada Rohics mellett.

Raktárak Budapesten: Török József gyógyszerár, Egger J. és Egger Leó és dr. Vértos L. Lugas, Grósz Nagy Ferencz Debreczen.

Az őszi és téli idény

ujdonságai megérkeztek.

Divatós sima és mintás női ruha és egyes bluzokra való szövetek, gyapju delainok kis és nagy gyapju kendők, színes mosó szövetek és nyomott mintás barcbetek, flanelek, nagy választék női-, férfi- és gyermek harisnyákban, téli tricó, alsó ruhákban. Gyász ruhákra fekete gyapju szövetek és mosó árúk nagyválasztékban beszerezhetők olcsó szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

divat-, vászon-, kézmű- és rövidárúk

raktárában

Piacz-utca 28. szám, a Nagy-tözsde mellett.

Ananász Jamaica Rum

Gordon Stafford & Co
londoni cégtől eredeti töltésben a legfinomabb és legnemesebb Jamaica rum te hoz.

Kizárólagos raktár:

Központi drogeria
Debreczen, Városház épület.

Eladó

egy jókarban levő téglagyár melyen van 1.33 mt. hosszú csatorna kemence, 105 mt. hosszú szárító szin, 33 mt. hosszú 5 mt. széles raktár, 5 munkás részére lakóház cseréptetővel és külön szilárd lakóház, melyben két szoba, konyha és pincze, külön istálló. Közel a városhoz.

Ertekezhetni lehet

Gál Sándor tulajdonosnál
Hajdunánás.

Tegyen okvetlen kísérletet a „Központi drogeria“

kiváló teakeverékeinek

vásárlásával s bizonyára ezeket fogja állandóan élvezni. Közkedveltségük fényes bizonyítéka elsőrendű minőségüknek. Eredeti csomagokban és pedig:

- 1. sz. 50 gr. K. - 60 100 gr. K 1.20
- 2. sz. 50 gr. K 1. — 100 gr. K 2.—
- 3. sz. 50 gr. K 1.20 100 gr. K 2.40
- 4. sz. 50 gr. K 1.50 100 gr. K 3.—

árban kapható kizárólag a
„Központi
drogeria“-ban
DEBRECZEN,

Városház épület

Figyelem!

Szives figyelmébe ajánlom, hogy **karácsonyra** sehol sem kap olyan jó bort és saját érdekében is ajánlom, hogy csakis

Gelbergernél József kir. her.-n. 52. szám vásárolja borszükségletét.

Mert **Gelbergernél** csakis **saját természetes** hamisítatlan, tiszta bort fog kapni.

Ezerjő 28 kr. Rizling 32 kr. Burgondi veres 34 kr. Zöld szilv2ni 34 kr. Bakar bor 28 kr. és még több faj bort ilyen olcsó árban lehet kapni. 10 liternél kedvezményes ár.

MERKLER SOMA

szap és esernyő gyártó
Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát **férfi- és női esernyőkben**

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Kizárólag francia mellfűzőkben nagy választék 8 koronától feljebb.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Placz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleg ad értékpapírokra, árukrastb.

Atvesz tőzsdéi megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen Placz-utca 16 sz.
Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Nagy alkalmi vásár

bezárólag f. hó 31-ig

a **kék csillag**-nál.

Kész blousok . . . 85 kr. feljebb
barhet aljek . 1.80 . . .
szövet . . . 2.40 . . .
barhet alsó szok. 1.10 . . .
bugy. 95 . . .

Azonkívül itt fel nem sorolt áruk nagy választékban igen olcsó árban szerezhető be. Gyászruhákat 6 óra alatt készítenek. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítenek.

Szives pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.

Tisztelettel

Ferenzy József.

Kossuth-utca 17. Simonffy ház.

Legbiztosabb szépítőszor a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása osodás!

Szépít, fiatalít! Legkifünőbb szer szeplő, málfók, pattanások és az arozbor tisztálatanságai elten. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy“ szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru“ gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496

Steckenpferd

liliumtejszappan

Bergmann és Társától Drezda és Tetschen a/E.

volt és marad a naponta beérkező előmerő levelek szerint a szeplő, ugymint az arczör puhára tételére és a rózsás arcszin elérésére a leghatásosabb minden gyógyító szappan között. Darabja 80 fill. kapható minden gyógyszerárban, drogáriában, szappan kereskedésben és borbély üzletben.

Hajdusági
hajuszpedra

Szép a hajuz

Hajdusági PEDRA-val.

Elismert legjobb különlegesség a hajuz szőszítésére és ápolására, mely meg nem avasodó szirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 50 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru“ gyógyszerár.

Telefon 496 sz. Telefon 496 sz.

Legjobb a Békési Róza, **CSONT** szappana.

NOXIN

A legjobb
cipő-
krém

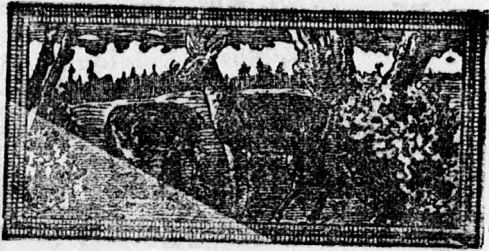
NOXIN

A szabadalmazott
KULCSOSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

**Szőnyegnek verseny nélkül való áron
közvetlenül megszerzése.**
A gödingi termelő és kereskedelmi társaság (Produktiv-
und Handel-Gesellschaft in Göding) közölte, hogy a fo-
gyasztóknak küldi elsőrangú szőnyegeit vastag se-
nilléből, minkét oldalon egyforma, páratlanul kitűnő
minőségben és csodálatos mintával, a megtévesztésig
hasonlít a valódi szmirnai szőnyeghez, színtar-
tásért jótételező.

Fali szőnyeg senilléből 5 K 30 fillér,
100 cm. széles, 200 cm. hosszú

Csak 5 kor. 30 fillér.

Csak 5 kor. 30 fillér.

A szoba legszebb ékessége, a legpraktikusabb ajándék.
Pár perzsai minták, továbbá állatok, kutya, szarvas
őzsalád, orozslán, hattyu, rika stb. Fali szőnyegeink
kivétel nélkül legelsőrangú minőségűek, a nedveség
nem hatolhat át rajtuk és a legjobb higiénikus véde-
lem a meghűlés ellen.

Elegáns ágylők
ugyanabból a kitűnő anyagból 1 K 60 f. = Lambrekon
(ablakvédő) nagyon elegáns, bordó és olív, 120 cm. széles
140 cm. magas, igen elegáns bordúrral és rojtjal 5 K 50 f.

Rendkívül finom szalonszőnyegek
a legegánsabb perzsai és szászorsági mintákban.
140 cm. sz. 200 cm. h. 7 K. 100 cm. sz. 250 cm. h. 10 K.
180 " " 270 " " 13 - 200 " " 300 " " 14 "

Minden megrendelő el lesz ragadtatva a minőségéről.
Szállítás utánvétel. Meg nem felelés esetén szíves
kicserélés, vagy a pénz visszaküldése.

Produktiv und Handels-Gesellschaft **Brammer & Stern**
Göding Nr. 67. (Morvaország.)
Számítalan elismerő irat.

A T. hölgyközönség figyelmébe.

Üzletáthelyezés miatt a legutolsó divat
szerinti, valamint eredeti modell
női kalapokat
mélyen leszállított árban lehet besze-
rezni nálam.
Üzletemet Batthyányi-utca 6. szám
a 6. emelet 4. szám alá (szj. ház)
helyezem át.
A régi helyiség március 1-re kiadó
Tisztelettel

Özv. Borossy Gyuláné
női kalap szalonja Batthyányi-u. 6.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz! a nagy alkalmi vásár!

csak néhány napig tart még a ki a
ujévi szükségletét olcsón akarja besze-
rezni ne mulassza el az alkalmat!
Mélyen leszállított árakban lehet

kapni:
Gyönyörű selyem blouzokat 2.50 től
Remek szép selyem schálak minden
szinben 1-frtől
Szép szinekben Luisien 75 kr. Jongi-
es 75 kr.

Taftt 1..5 Messaline 1,10
Szép sima és div. csikok kelmék 36 kr.
Valódi angol kelmék 68, 86, 98 kr.
Óriási választék férfi női és gyermek
fehérneműekben nagyon olcsó árak
Gyönyörű Madeira himzések 84 kr.
Selyem, batist és szövet, Báli külön-
legességekben dus választék.

Molnár V. J. és Társa fiókja
Kossuth és Batthány-u. sarok
színházzal szemben.

Goldstein Karolin

orvosilag elismert mellfűző
müterme

Debreczen, Piacz-n. 61.

Mérték után ren-
delve bárminő érze-
keny alakra 6 óra
alatt készít legké-
nyelmesebb

midert

kitűnő egyenestár-
tókat.

Kirakatba készült fűzőket félár-
ban adom el. Óriási raktár kész-
fűzőkben **legolcsóbb árakban.**

A legolcsóbb „Czipők” bevásárlási forrása. Neumann Testvérek cég

Telefon 434. „a Tiszapalotában Piacz-u. 18. szám.” Telefon 434.

Rendkívül alkalom.

Női borjubőr	czuggos	2.60	Férfi vikszosbőr	sima	2.75
"	fűzős	2.60	" borjubőr	betétes	3.-
" Chevrobőr	czuggos	3.75	"	Bergst	3.50
"	fűzős	3.75	" Chevrobőr	czuggos	4.50
"	gombos	4.-	"	Bergst	4.50
" Boxbőr	czuggos	4.-	" Boxbőr	czuggos	4.50
"	fűzős	4.-	"	Bergst	4.50
"	gombos	4.25	" Fiú borjubőr	czuggos és bergst	2.50

Gyermek borjubőr faszeges 1 frt. 40-től és leány 1 frt. 80-tól feljebb.
Kalapok, sapkák, fehérneműk és nyakkendőcsodálatos olcsón. Erős fiú és
férfi Csizmák nagy választékban és olcsón kaphatók.

Csak akkor valódi,
ha a háromszögű palack az
itt levő szalaggal (vörös s
fekete nyomás sárga papíron)
van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan.

Maager W.
valódi tisztított

májolaj
törvényszékiileg védett csomagolásban.

Sárga : : : : : üvegenként K 2.-
Fehér : : : : : " K 3.-

Maager Vilmostól Bécsben.

1869. óta Ausztria-Magyarország biro-
dalmában általánosan bevezetve.
A t. tanárok és orvos urak által elő-
szeretettel rendeltetik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárakban
és gyógyszer kereskedésekben.
Főraktár és főelárúsítás az osztr. magyar mo-
narchia részére

MAAGER W. Wien.

III/8., Heumarkt 8.

Sza
szem
rövi
és o

Szín
gyon
legfi
gek
és l

Fis

Fötér

Villa

legjobb

FO

Debreczeni

Kossuth

Mindenfél

kek, Csill

Minden

a bel é

télyek

mert te

frissen

ságot e

szeptét,

levelek

Egy

A

Együtt

évi aján

nior, fe

táiban

ugyszint

nyi tolt

mem va

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrosiptetők
rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Színházi látszővek

gyöngyház és aluminium nyeles legfinomabb achromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakob
látszerésznél

Főter 23. szám Sesztina ház.

Villamos világítást

legjobb anyaggal legjutányosabban rendez be

FOLDVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat
Kossuth-u 1. Telefon 168.

Mindenféle villamos felszerelési cikkek, Csillárok, Izzólámpák nagybani raktára.

Minden hölgynek nélkülözhetetlen
Eau Sybyl

a bel és külföld legelső orvosi tekintélyek által eddig legjobbnak elismert teintvív, mely a bért mindig frissen megtartja, minden tisztálanságot eloszlat, wimerlit, mitesert, szeplőt, orrverességet. Az előmerő levelek 100-a igazolja az Eau Sybyl fényes hatását.

Egy üveg ára 4 kor.

Az összeg utánvételével.

Együttal ajánlom karácsonyi és újévi ajándéknak dus raktáramat manieur, fésű és parfüm cikkek kasetáimban minden lehető egységben, ugyszintén nagyválaszték valamennyi toillette cikkekben valódi és nem valódi fesűk, kefék, francia és angol szappan.

Elisabet Schäfer

Wien, I Tuchlauben 7.

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egy düll Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapjú és mosó

kelmékben.

Alkalmi vásár

Leszállított jutányos

árak.

SCHRADER GYULA likörpatron

törvényileg védve

Saját készítésre

legfinomabb dessert- és tábla likör, keserű és

pálinka sb. 100 fajtaban kapható.

Egy patron ára, 2% literre elegendő 90-140 fill.

Hugó Schrader, vorm. S. Schrader

Feuerbach-Stuttgart.

Brosura előmerésekkkel főraktáram által Ausztria Magyarországra részére

Wlh. Maager, Wien, III/3. am Heumarkt 3.

Egy darab 5 holdas szőlő

18 éves, nagy szilvás és gyümölcsös. sel rajta lévő új lakás, borház, pince és istállóval, horgonyozott lemezzel fedve a Nagylétai Kossuth kertben a vasuti állomástól 15 percnyire szabad kézből olcsón

eladó.

Értekezhetni:

D. Nagy Istvánnal Nagylétán.

Ékszer, zsebórát

bizalommal

Jótállás mellett,

Halász Nándor

órás és ékszerésznél

lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.

Fehérlő-szálloda épület.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, kész fehérnemű.

Női divatáru.

:: Külön szőnyegosztály. ::

Óriási választék!

Üveg, tükör, porcelán és zománczozot edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek.

Tanuló felvétetik.

Dr. Miklós Ármin

ügyvédi irodáját

Debreczen, Piacz-u. 58. sz.

(Bankpalota)

megnyitotta.

VÉRSZEGÉNYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG GYÓGYÍTÁSÁRA ÉS GYENGE GYERMEKEK VALAMINT FELNŐTEK SÁPKOROS FIATAL LEÁNYOK ERŐSBÍTÉSÉRE a legkiválóbb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA VASBOR.**

VALÓDI PÜTÖNÖS TOKAJI BORBÓL KÉSZÜL, NAGYON KELLEMES ÍZŰ, HATÁSA BIZTOS.

KIS ÜVEG ÁRA 3.20 K, NAGY ÜVEG 6 K A GYÓGYTÁRAKBAN. POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA UTÁNVÉTEL VAGY A PÉNZ ELŐZETES BEKÜLDÉSE UTÁN.

KORONA-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, KALVIN-TÉR.

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és tédvé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem száros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Pöplacz 31, a városházzal szemben.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levetett ocska ruhakat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Magán-detektív Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Oriasl meenyiségű Brom, fényes, Gelatin stb. Karácsonyi és újévi képeslap érkezett a **Harmathy antiquariumba** Fűvészkert-u. 14. s feltűnő árleszállítással kaphatók.

Két és egy szobás lakás butorozva kiadó Darabos-utca 21 szám.

Borjas tehén fiatal félvér siemenhali, egy hetes borjuval, szép egészséges állat, eladó Kontsek Géza kertészetében.

Eladó ház. S. éhenyi-utca 50. sz. ház 362 négyszögöl udvarral 17500 forintért eladó, betáblázott törlesztéses. teher 12500 fr. mely át is vehető, készpénzben csak 5000 forint két év alatt is fizethető, évi házbérjövdelem 1224 forint. Ért. Arany János-utca 59. sz.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Sárgósen kerek rendes, mindenes főzőnő. Cím a kiadóhivatalban.

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

"Kip kop" 08) Riz " 14
"Tiszti" 10) "Parafis" 14
"Délihá" 12) "Arany" 20
"Kolibri" különlegesség 16 k.

Kapható **HARMATHY** szivarkahüvely különlegességek foraktárában Debrecen fűvészkert u. 14.

Könnyű mellékeresetre tehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásaival óhajtanak foglalkozni. Cím a kiadóba.

Borezet kitűnő, jó házilag készített eladó literenként. Cím a kiadóba.

Vidéken egy jó forgalmú tüzser üzlet koros mai joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban.

41 hold, melyből 23 hold termő szőlő eladó sz. Ujfahertői határban. Cím ifj. Médi H.-Nánáson.

Eladó föld. A sámsoni utra néz, Apafája mellett 27 katasztrális hold jóminőségű barnatalajú könnyű feltételekkel megvehető. Tarr Mihály irodája Hatvan-u. 5.

Új példányok! Új példányok! Új példányok! legbecesebb karácsonyi ajándék egy szép könyv. Diszmvévek, ifjusági, képes meséskönyvek, zsoltárok, imakönyvek, bélyeg, képeslap és emlékalbumok gyönyörű diszkótésben rendkívüli árleszállítással kaphatók a **Harmathy antiquariumban** Fűvészkert u. 14.

Diszes függőlámpák eladók a kir. trvszéki elnöki lakásban.

Egy hangverseny czimbalom kitűnő hanggal helyszüke miatt eladó. Darabos-u. 21. szám.

Két csinosan butorozot külön bejárattal utozai szoba minden órán kiadó, Jákai utca 5. szám, közel a piacshoz.

Kopirprés megvételre kerestetik a kiadóhivatalban.

Száz mázsa gazdasági ozélokra alkalmas krumpli eladó. Gólya-utca 17.

Kitűnően képesített, kitűnő gyakorlatu tanító magánórákat ad, vizsgákra kitűnően felkészít felkésztség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Varrodák, üzlettulajdonosok és szülők figyelmébe ajánlom teljesen új modern divatu, gőzüzemű, **Plisszérozó** és **guverirozó** láteszetemet, **Ampirokat,** gyermek ruhakat, szoknyákat, toilletfodrokat olesón, gyorsra, szépen készíték. Vidéki megrendéseket azonnal elintézek Ikiódy Jánosné Csapó utca 68.

Intelligens izraelita családnál szép butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással igen olcsó árért. Czim a kiadóhivatalban.

Hazmeester kerestetik Iskola u. 8 szám alá.

Sherlock, Nick Carter, Darvis, érdekfelesztő regényei **Harmathy antiquariumban** kaphatók fűvészkert u. 14.

Kereskedők, penzintézetek, iparosok üzlet helyiségek a kiváló kivánságának megfelelőleg a legmodernebbul alakított villany vagy gázzal felszerelve a Csapó utca 19. szám alatt (Knol ház) tehát legforgalmasabb piacon a legnagyobb választékban kiadók. Értekezni tsehek mindennap délután fél 5 től 6-ig a tulajdonossal Peterfia 68. I. emelet.

Gouverirozás és lapos plissérozás két óra alatt kész Csapó u. 68. szám.

Eladó egy igen csinos használt fali tükör, egy nagyobb fali tükör és egy szép szaloszta. Czim a kiadóhivatalban.

Pénz kölcsönt 4-5% minden nagy számban esett jótállónélkül ados levélre, váltóra, fekvőrege, stb. részletfizetésre is ad A. Antrop, Berlin N. O. 18. Válaszbélyeg.

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferenc utca 13.

Jo családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izraelita családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Levelebélyegek. Remek levelebélyegek, 15.000 különféle, valóságért kezelek, kifogástalan, ugyszintén levelezőlapok, kiváncsra választékok kiadók, 50-70. századokkal olcsóbb mint más árjegyzékben. **A. Weiss** levelebélyeg kereskedés Wien I. Adiergasse 8. (Londonban nok) devasarias.

Szankó vagy irodába uri leány ajánkozik czim a kiadóba.

Hazmeester Iskola u. 8 szám a a felvelek.

Haznai és hazhoz szepen tudó mosoné vasaló is ajánkozik, Csmele 21.

Szanka csinos kivitelben eladó Szabo Jozsef a Csigyáriónál Csapó u. 47.

Gépezkövác azonnali belesere felvetetik Hajnal Samu Simonffy-utca 11.

Szecezenyi, Arany Janos, Miklós és Szent Anna u. 22. elejen 3 szobás lakást keresek értekezhetni lenet Vár u. 3 sz.

Halló 488 számot 1 liter szalon petroleum 12 kr. csakis készpénz-fizetés mellett Vadászról Varga u. 85. alatt.

"M-i-i-t?" „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvészkartyát tartalmaz

Agybavizelés.

Azonnali szabaduláért jótállás. Felvilágosítás díj talan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek Orvosilag ajánlva.

„SANITAS” Intézet VELBURG P. 127. Bayern.

Millió hölgy és ur

használják a „Fecolin” t. Kérdezze orvosát, hogy „Fecolin” nem e a legjobb kozmetikum a bőr, haj és fogaknak! A legtisztatalanabb arc és a legcsnyább kezek azonnai aristokratikus bomságot és formát nyerik a „Fecolin” használata által. „Fecolin” 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállított angol szappan. Keszkedünk arról, hogy a „Fecolin” használata után az arczról a ránczok és barázdák, mitesser, paltanások, vörössor, stb. eltűnnek. „Fecolin” a legjobb fejbajtszó, fejhajpólo és hajszepítő szer, megakadályozza a haj hullást, kopasztságot és fejbetegségek. Kötelezzük magunkat a pénzt azonnal visszaadni ha a „Fecolin” nál nem lesznek teljesen megelégedve. Egy drb. ára K 1. 3 darab K 2 50, 6 drb. K 4, 12 drb. K 7.

Szétküldi **M. Feith Nachf. Wien, VI, Mariahiiferstrasse 45;** Kapható továbbá a drogériákban, illatszerkereskedésekben és gyógyszerárakban.

Aláírási felhívás.

Néptakarékpénztár

mint szövetkezet

Debrecen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január hó elsajével

11-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy befizetett tőkájük nemcsak 4%, kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melyvel egy a takarekoság, mint a család jövőjéről való gondoskodás célja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítási rendszerbe beltrási díj és késedelem kamat nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre is igényt tarthatnak. Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Igazgatóság

Téli világ.

Leszállt az est. A fekete városnak
Hőfede utcaján kigyuladt a lámpa.
Mára rözs fénye a megfagyott havon
Csillogó és pajzán tükörtánczát járja.

Lassan beáll az éj. K halkan az u czák,
Otthonába siet minden élő lélek,
Vagy a Kávéházak melegét keresi;
Odavágynak, ahol pezsdül az élet.

A komor városban egyetlen hely van csak,
Ahol a vigszág és jókedv vert tanyát'
Ahol élet van és muz ikaszó me lett
Felelji az ember a téli északát.

Ez a hely pedig a szép Remény kávéház
Az örök vigszág és jókedv tanyája,
Enek Sas utczán pompás helyi égőbe,
Jön ő sze a város nagy bohémija.

Idevágy' az ember, itt nincsen gond nincs bu
Es ha fejem gondt' l, szívem bu l lázban,
Gondom üzni, bum kergetni Weisz M rezinál
Jó bort iszom bent a Remé y Kávéházban.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Francia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésben Plac-z. 23

MOLNÁR FERENCZ

Zádor Lajos utca
női divattermében .:

Debreczenben, Főtér, városház-épület.

Alkalmi vásár

f. é. decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban.

Csakis finom divatozikkék: ugymint

Costüm po-ztók, valódi gyap u ruha és blouz szövetek,
színes és fekete selymek.

Női és gyermek felöltők:

valódi szőrme és plüss kabátok, boik és muffok, gyapju selyem és csipke
blousok, zsinházi palotok es Schállak.

Mult idényből visszamaradt felöltők félárban árusítattnak ki.

Uj vállalat.

Van sze encsénk a nagyérdemü vevőközönség szives tudomására hozni, hogy
Debreczenben a

Közraktár közvetlen közelében

Monostorpályi ut mentén a Szi ágysági saját erdőségük termeléséből

Nagy tűzifaraktárt nyitottunk,

hol is törvényszauka mért szerint, pontos és figyelmes kiszolgálás mellett
árusítjuk fáinkat, igen ol só árak mellett,

Hasábfu üre éte.enként 8 K.

Dorongfa „ 7 K.

Városi iroda: Verbóczy-utca 12. sz. Telefon január 20-tól.

Waggonkenti eladás külön árt képez.

Szives pártfogást kér tisztelettel

Erdőipar társaság Klebinder és Társa.

Nagy alkalmi vásár

Csodaszép alkalmi ajándék tárgyak.

Mélyen leszállított árak.

ROSE DEZSŐ DEBRECZEN

fővárosi mintára berendezett előkelő

ékszerüzletében.

Művészi kiállítású drágakövu ékszerek. Legujabb
fasonu arany és ezüs'nemüek. Világhirü Omega és
precisions zsebórák. Ajándéku' kü'önösen kedvelt remek

china-ezüst áruk.

Nagy alkalmi eladás.

Feltünő olcsó árak.

Zalai Márk tanár

3 havi könyviteli tanfolyama
József kir. herceg-utca 42.
Január 4-én megnyílik.

Gyönyörű írás, gyors számolás levelezés váltó ismeret. Nappali és esteli csoportos oktatás. Több ezer tanítvány. Társadalmi és művészeti elismerés. Biztos meglepő haladás. Beiratás naponta 11-1-ig.
Tandíj 60 korona.

Sarkadi Gyula tűzifa kereskedő.

A n. érdemű közönség szives tudomására hozza, hogy

tűzifar atáramban,

mely Postakert 5. szám alatt van, mindenkor raktáron tartok a legjobb minőségű

száraz tűzifát,

megrendeléseket elfogadok, u. m.: cser, tölgy, bükk gyertyán és vargafára, ölenként mm. és vagon számra mindenkor a legolcsóbb árban számítom

Gyors és pontos kiszolgálás!

Megrendelések felvételnek.

ROSENFELD LAJOS,

Arany János-utca 15.

a kiegyensúlyozott gondoskodik a pontos kiszolgálásról.

LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

Irodája

nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.

Telefon 558. szám.

Legolcsóbb férfi ruha

bevásárlási forrás

Grünfeld Adolf és Társánál

Debreczen, a kistemplom mellett.

Téli fürdő-cura a Félix-gyógyfürdőben.

Europa leggazdagabb természetes forró és meleg kénes források, hőfok — 49 c. — 17 millió liter víz napi mennyiség. Csusz, (Reuma) köszvény és borbajok stb. ellen. Fürdő- és ivó gyógy mód. Szobákból a fürdőkhöz vezető zárt folyosók állandóan fűtve vannak, bármily időben meghűlés veszélye nélkül lehet a kúrát használni.

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, szoba, fűtés, világítás és fürdés naponta 7 hor.

Vasut állomás, posta, távirta, interurban telefon a fürdő telepen.

Pospektust ingyen küld

az Igazgatóság

Tisztelettel értesítem, hogy helyben a Hatvan utca 7. szám alatt a Bészler-házban (az Áron Manó és Társa volt italmérési helyiségében törvényszékiileg béjegyzett üzég alatt

liszt-, korpa-, főzelék-, fűszer- és anyagáru-kereskedést

nyitottam.

Raktáron tartok dus választékban fűszer, főzelék, déligyömbös és anyagárakat, amelyeket a legjobb minőségben és a legjutányosabban hozsájtom t. vevőim rendelkezésére.

Különösen felhívom b. figyelmét a legkitűnőbbnek elismert szitát rozsa, kétszeres és henger kenyér lisztjelme, amelyek kizárólag csakis nálam szerezhetők be.

Szolid és pontos kiszolgálásról, biztosítva vagyok becses pártfogását kérve Kiváló tisztelettel

Kávékban, Teában állandó nagy raktár.

Pollák Zsigmond

Debreczen, Hatvan-u. 7. Telefon 652.

Legrégibb és legelőbb tea jegy.

Főraktár Mayer Jenőnél.

Kereskedők

Vendéglősök

Kávésok

Czukrászok

és a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom

tojás nagykereskedésemet.

Raktár és iroda: Debreczen, Csapó-u. 27. sz. Az udvarban.

Mindenkor kapható kizárólag elsőrendű tea, főző és meszes tojások, válogatott tojások melyeknek jóságáért a felelősséget elvállalom.

Szolid, pontos és a legolcsóbb kiszolgálásról, hogy mindenki meggyőződjön a n. é. közönség, sziveskedjék egy próbarendelést nálam eszközölni, a midőn megfog győződni, hogy nálam olcsóbban vásárolhat, mint a Piaczon.

Szives pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Telefon 555. Nagyobb megrendeléseket házhöz szállítok.

WALTNER SAMUEL

tojás nagykereskedő

Groszmann és Mandel banküzlete

Debreczen, Hunyadi-utca 17.

Ajánl olcsó kamatu törlesztéses kölcsönöket földbirtokokra és
 >>>>>> házakra a legelőnyösebb feltétek mellett.<<<<<<<<

Drágább kamatu kölcsönöket

Olcsóbbra cserél

Alapított 1895-ben.

Telefon 76. szám.

Tisztelettel Groszmann és Mandel.

Szőnyegésbutorszövetgyárosok

Haas Fülöp és Fiai

= Debreczen, Piacz u. 59. sz. =

Óriási választékban: Finomabb és olcsóbb szoba szőnyegek, fall és ágy elé való szőnyegek, futók, ágy és asztal terítők, heneser átvétők, szövet és csipke függönyök applikált storok, ágy és menyezeti terítők, paplanok, gyapjutakarók és lópokróozok, uti takarók keoske és angora bőrök, rézágyak és függönytartó rudak, nemkülönben remek kivitelű valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek, átvétők, táskák és szobaösszekötők.

Nagy alkalmi vásár

Szépe Lajos női divat áruházában

Kossuth- és Sas-utca sarkán.

Olcsó áron lesznek eladva:

**Barchotek, Flanelek, Cibelinek, Angol kelmek és
 mindenféle téli áruk.**

Hasznos ajándéktárgyak.

Parfüm, manicúr és fésű kasetták. Férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, harisnyák, zsebkendők, illatszer különlegességek. Béli bőr, selyem és ozérna keztyük és egyéb pipere és férfi divat cikkek

Györfy Sándor

keztyü, kötszer és pipere áru üzlete

Debreczen, Simonffy-utca 2. szám. (Városi bérház.)

Kovács Gyula és Társa

női és gyermek felöltők divatterme
Piacz-utca 55. (Hungária kávéház mellett.)

Mélyen leszállított
olcsó árak.

Meglepő olcsó árak posztó és
plüsch női felöltőkben. Nagy választék valódi szőrme
kabátok, szőrme boák és karmantyukban. Szin-
házi köpenyek, leány és gyermek felöltők. Blou-
sok, aljak, jouponok, pongyolák.

Mélyen leszállított
olcsó árak.

Legelőbb szabott árak!

Ne vegyünk! holmi értéktelen
csepebeeséket. :

LEGALKALMASABB AJÁNDÉK

hölgyeknek: 3-6 vagy 12 pár izlésesen összeválogatott glacc és svéd keztyük.

Alkalmi occassió ár!

3	pár elegán	dobozban	4	forint.
6	" "	"	7.50	
12	" "	"	14.-	

Schön Sándor

keztyű, kötszer és orvosi műszertára

Debreczen, Piacz-u. 12. Stenozinger-ház

Nagy alkalmi vásár!

Ne vásároljunk addig míg a

BLAU ÁRMIN és TÁRSA

Batthyányi-utca 2. sz. Kossuth-utca sarok

leányka-, flu- és gyermekruha áruházát

még nem tekinti,

➔➔➔➔➔ a hol meglepő olcsón vásárolhat. ➔➔➔➔➔

Nagy alkalmi vásár a

Linoleum gyári raktárban

Haas Lipót Debreczen, Piacz-utca 49.

Az országban 10 gyári raktár.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát linoleum, ebédlő, fató, mosdóelő valamint egész szobák beborítá-
sára szép parquet és szőnyeg mintákat,

Ugyancsak kaphatók legujabban keresztül dolgozott mintában az ugynevezett Inleid linoleum, melyen
a minta soha le nem kophatik.

Nagy raktár visszamaradt árúknak, valamint maradékban, mit leszállított árban árusítok.

Nagy raktár még:

Asztalterítők.
Asztal futók.
Tálca terítők.
Kredencz takarók.

Bőrvásznak minden színben.
Valódi Belthoffer ágybetetek
Bevásárlási táskák.
Iskolataskák és szíjjak.
Valódi orosz gummik.

Gummi szivacsok.
Gummi szállalok.
Kaucuk kezelők és gallérok.
Gummi csövek és sok más e szak-
mába vágó dolgok.

Telefon 644. szám.

➔ Valódi orosz hó és sárccipők a legolcsóbban ezen különleges áruházban szerezhetők be. ➔

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában. Piacz-utca 49. szám, a főpostával szemben.